

MAGYAR BAROMFI

A BAROMFI TERMÉK TANÁCS LAPJA

AirStreamer™: a szakaszos keltetés magasabb szintjének fogalma

A Petersime Rt. szakaszos és folyamatos keltetésre alkalmas előkeltető és utókeltető gépeket gyárt tyúk-, pulyka-, kacsa- és ludfélék keltetésére, 8.400 - 115.200 tyúkfutás egység kapacitásban.

A Petersime AirStreamer™ ("hámszorlagármás") keltetőgépek teljesen új műszaki megoldást jelentenek a keltetésben, magasabb teljesítményt nyújtva a szakaszos keltetési mód alkalmazása esetén.

A Petersime Termelési Osztály keltetőket és szállító rendszereket, valamint kúcsrakász keltető berendezéseket tervez és kivitelez egyedi igények szerint.

Petersime Keltetőgépek

Bővebb információ és felvilágosítás a Petersime keltetőgépek választókérdést:

Magyarországi értékesítő és szervíz: **Balogh István** • Telefon/Fax: 49 311 151 • Mobil: 20 9742 932

Erdős

Csontos

Agribel N.V. • **Dr. G. Van Putte, Ir. Dr. Van Damme** • Tel.: +32 2 647 82 81 • Fax: +32 2 640 11 09 • agribel@kollage.com.nv.be

Petersime N.V. • Tel.: +32 9 388 96 31 • Fax: +32 9 388 84 58 • petersime@petersime.com • www.petersime.com

A koronás védjegy garancia a biztonságra és a minőségre

Mi az Egészséges Tojás védjegy?

Az Egészséges Tojás védjegyet a Baromfi Termék Tanács azzal a céllal vezette be, hogy megkönnyítse a vásárlók eligazodását az információk között, s ezzel az egyszerű szimbólummal jelölje: ez a tojás garantáltan minőségi, biztonságos és magyar.

A védjegyet azon termelők pecsételhetik a tojásra, akik vállalták és vállalják, hogy a hatályos magyar és uniós jogszabályokon túl annak a szigorú követelményrendszernek (tyúkok tartására, takarmányozására, állat- és humánegészségügyre vonatkozóan) is megfelelnek, amit a védjegy szabályzata előír.

A védjegy szabályzatának előírásai – melyek a legújabb kutatási eredmények alapján kerültek kidolgozásra – természetesen elsősorban az élelmiszer-biztonságot célozzák meg. A szalmonellamentesség garantálása kiemelt jelentőségű a védjegy szempontjából. Ezen túlmenően a rendszer magában foglalja a tojások nyomon követhetőségét a termelőtől a csomagolón át a fogyasztóig, valamint a termelő és a csomagoló rendszeres és folyamatos egészségügyi ellenőrzését.

A védjegy használatára jogosultak egyik legfontosabb feladata, hogy a kiváló minőségű és mindig frissen felkínált tojásokat

- szalmonellafertőzéssel szemben védett állományok termékjek,
- a szortírozás, csomagolás, tárolás és szállítás során is védjék a fertőzésekkel szemben,
- mindent megtegyenek az állományok

betegségektől való megóvása érdekében,

- különös figyelmet fordítsanak az állatok takarmányozására,
- s minden ezzel kapcsolatos tevékenységet pontosan és naprakészen dokumentáljanak.

Ezt természetesen egy **független szakmai felügyelőbizottság folyamatosan és rendszeresen ellenőrzi.**

Mi a védjegy célja?

- Ezen védjeggyel ellátott tojások megkülönböztetése a termékkínálatban;
- Az élelmiszer-biztonság, a higiénia, a nyomon követhetőség és a törvények betartásának garantálása a fogyasztó számára;
- A termelők ösztönzése a minőség javítására;
- A tojásfogyasztási szokások kialakítása és befolyásolása;
- A fogyasztók emocionális és tudatos kötődésének megteremtése e termékhez.

Hogyan ismerhető fel a védjegyes termék?

A védjegyes tojás a tojás dobozán és magán a tojáson feltüntetett magyar korona szimbólumról ismerhető fel:

Jelzés a dobozon:

és a tojáson:

49. évfolyam 3. szám

Kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail: info@szaktudas.hu

Felelős kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
elnök-vezérigazgatója

Felelős szerkesztő

Dr. Kállay Béla

Tervezőgrafikus

Gerse László
e-mail: gersel@szaktudas.hu

Szerkesztőség

1054 Budapest
Akadémia u. 1–3.
Tel.: 269-2998
e-mail: btt@mail.datanet.hu
btt@mail.tvnet.hu

Lapigazgató

Berzsenyi Anita
Tel.: 262-5747
e-mail: berzsenyia@szaktudas.hu

Nyomdai előkészítés

Partners-Grafika Kft.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail: info@partners-grafika.hu

Nyomda

Grafika Press Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail: info@grafikapress.hu

Felelős vezető

A nyomda ügyvezető igazgatója

Terjeszti a Magyar Posta

Megrendelhető
a szerkesztőség címén

HU ISSN: 1219-0187

A TARTALOMBÓL

20

Farmbemutató

Február végén került átadásra az Aviagen Kft. izolált környezetben létesített korszerű szerződéses brojler nagyszülőpár telepe, melynek tulajdodosával interjút készítettünk.

25

Baromfipiac

A nyugat-európai baromfipiac jelenlegi stabilitását a kiegyensúlyozott forgalomnak és a közelmúltban jelentősen emelkedett áraknak köszönheti.

Álláspont

A dán példa 4

Terméktanács – rendkívüli testületi ülés 6

Szövetségek 7

Rendezvény

Sikeres Intervet-baromfinap 12

BTT-Aviagen szeminárium 14

Farmbemutató

Interjú 19

Nagyszülőpártelep-átadás Ásványráron 20

Baromfigazdaság és -piac

BTT ágazati adatok (2008. I. hó) 23

Baromfipiaci helyzetkép (2008. 8-9 hét) 25

Oroszország gazdasága és baromfipiac 27

Szakmai műhely – alomkezelés 33

Contents

Point of view 4

Poultry Board news 6

Federations news 7

Succesful Intervet poultry day 12

Poultry Board - Aviagen poultry seminar 14

Interview with Ron Jacobs 19

Economic and market

Data of the production and sales 23

Poultry market actual 25

The Russian poultry market 27

Special paper – reducing litter moisture 33

A dán példa

Földi Péter

Dániát és a dán mezőgazdaságot sokszor emlegetik Magyarországon, mint mintaoszágot. Manapság főként sertésügyben olvashatunk, hallhatunk Dániáról, ahol 25 millió sertést állítanak elő és exportálják szé-

les e világon sokfelé, így Magyarországra is.

Mi a titka ennek a viszonylag kicsi országnak, hogyan képes arra, hogy a legnagyobbakkal is versenyben tud maradni?

Menjünk vissza az időben több mint másfél évszázadot. A nem túl jó természeti adottságokkal bíró Dániában a XIX. század első felében a parasztság szűkösen, majdhogynem nyomorogva élt.

Elindult azonban egy mozgalom, jobban mondva akadt egy férfi, egy sokoldalú, kiváló szervező ember, Nicolaj Frederik Severin Grundtvig evangélikus püspök, költő és történész, aki mindezt elindította.

Mozgalmának alapja a felnőttképzés, a népfőiskolák rendszere. 1844-ben indult el az első dán népfőiskola, amely aztán az egész országra kiterjedt, sőt világszerte ismertté és gyakorlattá vált.

A dán népfőiskola sikeresen ötvözte az eszmei és a gyakorlati nevelést, oktatást. Eszmei alapja a hazafias öntudatra nevelés, a gyakorlati oktatásé a gazdaképzés. A két dolog ötvözése olyan kiválóan sikerült, hogy a XX. század elejére Dánia a gazdag parasztok országává vált. A nemzeti öntudat, az erkölcsi nevelés és a gyakorlati képzés így válhat a társadalom fejlődésének motorjává. A dán parasztság gazdagodásával a mezőgazdaság fejlődésének másik titka a szervezeti forma (mely szintén a népfőiskolai mozgalomban csírázott ki), azaz a dán szövetkezés. Ezek a szövetkezetek nem kolhozok, nem az alap-

anyag-termelésre, hanem a beszerzésre, a feldolgozásra és az értékesítésre szerveződtek. Dániában az élelmiszeripar szinte teljes egésze így az alapanyag-termelők tulajdonában van, ezért nincs 900 sertésvágó, vagy 100 baromfifeldolgozó, hanem van 2-3, de ugyanígy néhány szövetkezeti alapon működő tojáscsomagoló is elengedő.

Megjegyzendő, hogy az ily módon teljesen zárt termékpályák kiváló működése jó alapot adott a nyersanyagban szegény Dánia iparának kifejlődésére is. A jól működő élelmiszeriparhoz kiváló élelmiszer-ipari gépgyártás alakult ki.

Az első világháború után Dániában már minden parasztgazdasághoz köves út vezetett és minden farmon telefon volt. A magyar népi írók mozgalma korán felfigyelt a jó példára és szorgalmazta a népfőiskolai mozgalom megindítását. Jó alapot adott erre a gróf Klebelsberg Kúnó, majd Teleki Pál képviselte oktatás- és kultúrpolitika. Legjobbaink jól látták, hogy a trianoni tragédia okozta kómából a csonka országnak egy lehetősége van: kulturális téren kiemelkedni környezetéből. 1940-ben Boldizsár Iván megjelentette könyvét Dániáról. A gazdag parasztok országa címmel. Eddigre már egyházi kezdeményezésre nálunk is megindult a népfőiskolai mozgalom. Sztehlo Gábor az evangélikus egyház keretén belül kezdeményezett, igazi kiterjedést azonban a katolikus KALOT mozgalom hozott.

A második világháború, majd a szovjet megszállás véget vetett a jól induló magyar mozgalmaknak. A szövetkezés torz módon szovjet mintára, erőszakkal indult meg és a szerves fejlődést évtizedekre (ha nem évszázadnyira) visszavetette. A torzulás még ma is hat. A néhány termelőszövetkezeti keretekben megvalósult élelmiszer-feldolgozás azért jó példával is szolgált. A kevésből persze a rendszerváltozáskor még ke-

vesebb lett, de ami megmaradt, az megmutatja, hogy merre kellett volna haladnunk.

Ma is sokszor olvassuk, halljuk a példát, hogy a rendszerváltozáskor a magyar élelmiszeripart kellett volna termelői tulajdonba adni. Igen, csak a probléma ott volt, hogy az akkori szövetkezeteknek legalább a fele már csődeljárás alatt vagy közvetlenül előtte állt, a tulajdonviszonyok rendezetlenek voltak, a rendezés elé pedig az egyetértés hiánya gördített máig ható akadályokat. A pénzügyi világ pedig nem várt, behajszolta az erőltetett privatizációba a magyar kormányt. Kiszolgáltatottságunkat tovább növelve a külföldi tőke gyakran csak piacot vásárolva tette rá a kezét élelmiszeriparunk nagy részére.

Érdekes e tekintetben a magyar baromfiipar helyzete. Viszonylag kicsi a külföldi tulajdonrész, a néhány, szerencsére már eltávozott kalandort kivéve, tisztességesen működtetik a baromfiipart azok a külföldiek, akik jelenleg is itt vannak.

A termelői tulajdonlás nem példa nélküli a magyar baromfitermelésben, bár nincs túlsúlyban. Ami ma ebben a formában működik, a jobbak közé tartozik. A közelmúltban lett volna lehetőség ezt a kört bővíteni, ha erre állami akarat nemcsak szavakban, hanem tettekben is megnyilvánult volna.

A dán példa még ma is követendő, bár nincs Grundtvig püspökünk, nincs Klebelsberg Kúnónk. Nyilvánvaló, hogy felülről, erőszakkal a kialakult viszonyokba beleszúrni nem lehet, azonban a folyamatot akár alkalmasszerűen is segíteni lehet. A termelői tulajdonlást egy-egy vállalkozás tulajdonosi körében, piaci helyzetében történő változásnál ösztönözni kellene.

A dán példa másik része az oktatás, a képzés. Ennek átvételének akadálya nincs, ehhez csak akarat szükséges. A nyolcvanas évek végén meg is indult a népfőiskolák létesítése, mai napig több meg is maradt belőlük. Nem látszik azonban, hogy az oktatáspolitikában túl nagy hangsúlyt fektetnének manapság ezekre. Előttötte

társadalmunkat a neoliberális hullám, fizess és akkor kapsz valamit elve. A falut, a vidéket fel akarják egyesek számolni, és ezért sok mindent már meg is tettek azok, akiknek hatalom adatott a kezükbe.

Apró dolog, de lehetne csírája egy szélesebb körű kezdeményezésnek, amit a baromfiágazatban a Baromfi Termék Tanács próbál megvalósítani. Néhány nagyobb baromfiipari vállalatnál igen jelentős szellemi kapacitás halmozódott fel. Remek, jól képzett szakemberekkel teli ez a szakma. Sokat szidjuk azt az örületes követelménysorozatot, amit részben az EU, részben a piac ránk zúdít. Ennek egyetlen, bár igen jelentős haszna van, az előbb említett szakembergárda. Itt van a nyakunkon a szalmonella elleni kötelező programok sora, mely fokozatosan minden baromfifélére ki fog terjedni. A csíráként említett kezdeményezés pedig az, hogy a Baromfi Termék Tanács szeretne néhány oktatási központot létrehozni, amelyekben akár több szintű, de mindenképpen gyakorlati képzést kapnának azok, akiken most akár a magyar baromfitermelés megmaradása múlhat. Az EU szalmonella követelményei, de az ügy piaci veszélyei kudarc esetén felszámolhatják baromfitermelésünk nagyobb részét. Ezért létfontosságú ezeknek az oktatási kurzusoknak a megszervezése és működtetése. Siker esetén a kezdeményezés tovább vihető. Vigyázó szemünket Dániára vessük.

A világnépesség növekedése

A baromfiipiaci előrejelzések egyik legfontosabb szempontja a vásárlóerővel szorosan összefüggő népességgyarapodás. A 20. század elején 1,6, 2015-ben 7,2 milliárdra nő, a legnépesebb országok Kína 1,4 és India 1,25 milliárdval. A világon 2050-ben kereken 9 milliárd ember fog élni.

(PI 2007/9. nyomán)

Rendkívüli testületi ülés

Bárány László elnök 2008. március 7-ére összehívta a Baromfi Termék Tanács elnökségének rendkívüli ülését, melyet a Magyar Tojóhibrid Tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége Intéző Bizottsága tagjaival közösen tartottak meg.

Az ülés egyetlen **napirendjét** „A 139/2007 (XI. 28.) FVM rendelet termékpályánkénti kvótafelosztásának kérdései” képezték.

A napirend megtárgyalásának célja volt annak kialakítása, hogy a terméktanács milyen javaslatot tegyen az FVM-nek az állatjóléti feltételek teljesítése esetén igényelhető támogatás alapjául szolgáló kvóták termékpályák szerinti felosztására.

A javaslatot a téma megvitatása után kialakították és a jelenlévők egyhangúlag elfogadták, azt az így hozott elnökségi határozat szerint a terméktanács a minisztériumnak beterjeszti. Ezáltal lehetővé válik, hogy az erre a célra megjelölt 4 milliárd forint már ez évben rendelkezésre áll, kifizetése félév táján megkezdődhet.

5/2008. (03. 07.) BTT. Eln. sz.

h a t á r o z a t:

A BTT Elnöksége a 139/2007. (XI. 28.) FVM rendelet módosítására vonatkozóan a következő kvótákat (összegeket) javasolja az FVM felé:

<i>Baromfi</i>	<i>Kvóta értékben</i>
megnevezése	millió Ft
csirke és gyöngyös	1 900
pulyka	1 047
vízibarmfi (liba, kacska)	803
szülőpár és tojótyúk	250
Összesen	4 000

6/2008. (03. 07.) BTT. Eln. sz.

h a t á r o z a t:

A BTT titkársága a termékpályák szakértőinek bevonásával 2008. július 31-ig az egyes termékpályák gazdasági tevékenységét, annak eredményét, a BTT működéséhez való befizetéseinek mértékét is figyelembe vevő számításokkal dolgozza ki az egyes termékpályák baromfiágazaton belüli súlyának mutatószámait.

ÉRTÉKÜNK AZ EMBER címmel

**a Baromfi Termék Tanács
a Vágóállat- és Hús Terméktanács
a Tej Terméktanács**

konferenciát rendezett 2008. március 19-én, melynek fő témáit a piaci kérdések, a

szakképzés és a kommunikáció képezték, és melynek fő védnöke **Gráf József** földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter volt.

A konferencián elhangzott egyetemi és terméktanácsai előadásokról következő számunkban adunk tudósítást.

MAGYAR BROJLERSZÖVETSÉG

Dr. Kuli Barnabás

A brojler szülőpárok takarmányozásához használt tojótápok és a brojler végtermék takarmányozásához használt indító, nevelő és befejező tápok előző havi áraitól 5-8 takarmánygyártó szolgáltat rendszeresen

adatokat. Az ezekből számított, áfa nélküli havi átlagárakat a mellékelt diagrammok mutatják. A 2008. januári átlagár nevelőtakarmánynál 46%-kal, befejező takarmánynál pedig 50%-kal volt magasabb, mint az előző januári.

Ezzel szemben a húscsirke heti felvásárlási átlagára 2008. első hetében 27%-kal volt magasabb, mint a 2007. 1. heti. Ha a támogatásokkal is számolunk, az emelkedés csak 20%-os. Mivel a takarmányár emelkedése ennél magasabb volt, a termelők önköltsége is nagyobb arányban emelkedett. Az őszi turnusokat veszteséggel zárták. A további veszteségelhámozás helyett többen kihagyták a következő turnus fogadását.

Egyelőre nem javított a helyzeten a december 1-jén hatályba lépett új állatjóléti rendelet sem.

A decemberre vonatkozó támogatási kérelmek beadását ugyanis nehezítették a rendelet értelmezési nehézségei, illetve a végrehajtási utasítás hiánya.

A Baromfi Termék Tanács január elsejétől hatályos, módosított Alapszabályának megfelelően 2008-ra mind a régi, mind a korábbi közvetett tagoknak regisztráltatniuk kell magukat. Ennek két feltétele a háromoldalas belépési nyilatkozat és a szövetségenkénti 10 ezer Ft regisztrációs díj beérkezése.

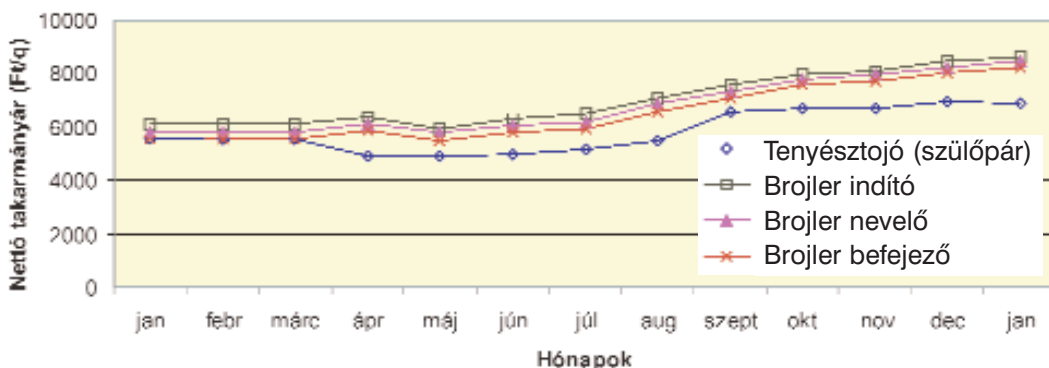
Az elmúlt két hónapban az ezzel kapcsolatos adminisztráció és a hiányzó befizetések illetve nyilatkozatok bekérése kötötte le a titkárság munkaidejének legnagyobb részét.

A Brojlerszövetségbe március 10-ig 458 tag regisztrációja történt meg. A még függőben levő regisztrációkkal együtt a 2008. évi taglétszám a tavalyi 170-nek kb. a háromszorosa lesz.

A regisztráció megtörténtéről értesítő levelet, a regisztrációs díj befizetéséről pedig számlát küldünk.

Ekkora taglétszám mellett a különböző körlevelek, pályázati ismertető, meghívók megküldése e-mailben a legegyszerűbb, leggyorsabb és legolcsóbb. Javaslom, hogy aki a belépési nyilatkozaton ezt elfelejtette volna, a broiler@magyarbaromfi.hu címre küldött levéllel adja meg az e-mail címét.

Takarmányárak 2007–2008-ban

MAGYAR TOJÓHIBRID-TENYÉSZTŐK ÉS TOJÁSTERMELŐK SZÖVETSÉGE

Földi Péter

2008 elején a jérce kelletés a kisebb export miatt visszaesett 120 ezer darabbal. A belföldi telepítés azonos marad (246 ezer db).

A tojásarak januárban több mint 4 Ft-tal, mintegy 30%-kal nagyobbak, mint egy évvel korábban. Sietve tegyük hozzá, hogy legalább ekkora volt a költségek növekedése is.

Sajnálatos, hogy februárban már csökkentek az átvételi árak, bár a költségekre ez nem vonatkozik. Egyre több lengyel tojás érkezik az országba. Az egyik 3 millió tyúkkal rendelkező lengyel cég úgy látszik áldozatot is hajlandó hozni azért, hogy piacot szerezzen Magyarországon.

A hagyományos ketrecek használati határidejének ügyében a következő fejleményről adunk tájékoztatást. Február 22-én Brüsszelben volt a tagországok főállatorvosainak ülése (ezt CVO betűszóval jelölik). Ezen a francia főállatorvos előterjesztette több tagország problémájaként a 2012-es ketrechasználati határidőt. A CVO ülésén a francia főállatorvos mellett még 11 ország képviselője (olasz, spanyol, **magyar**, lengyel, portugál, görög, ír, cseh, román, bolgár, szlovák) támogatta a határidő módosítást). A CVO sajnos nem döntésho-

zó fórum, de arra jó volt, hogy napirenden lehet tartani a kérdést. A további teendőket Vito Mastrangelo úr az olasz szövetség (ASSOAVI) képviselője a következőkben foglalta össze:

„Kedves Kollégák!

Először is elnézést kérek, hogy nem minden üzenetre válaszoltam, de Európán kívüli utazásom miatt nem tudtam foglalkozni a postámmal.

Rátérve a mi ügyünkre, amint az Veronique múlt hétfői üzentéből is kitűnik, a mi szervezetünk lobbitevékenysége értelmében az olasz főállatorvos is támogatta 74/99-es irányelvben szereplő határidő módosítását.

A CVO ülés azt jelenti, hogy az elsődleges célt teljesítettük, azaz sikerült megmutatni, hogy az EU tojáságazatának jelentős része nincs abban a helyzetben, hogy be tudja tartani a jelenlegi határidőt.

Ez nem jelenti azt, hogy a megoldás is megvan. A múlt heti összejövetelnek ez nem is lehetett a célja. Valójában nem a CVO feladata a probléma megoldása, de mint azt meg is tette, rámutatott arra, hogy a jelenleg meghatározott határidő nem fogadható el.

Most úgy vélem, itt az ideje, hogy mint tojástermelők és mint a tojáságazat képviselői megtaláljuk az utat a megoldáshoz.

Ahogy azt a kezdet kezdetén is mondtam, a végső döntés a Tanács kezében van.

Így a memorandum előkészítése idején megvitatott határidők szerint a teendők a következők maradnak:

Belföldi naposjérce-telepítés													Me.: ezer db
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Össz.
2005	306	213	260	756	831	247	201	176	200	328	571	236	4325
2006	144	510	244	438	1021	317	121	69	136	275	641	83	3999
2007	248	354	506	840	673	506	211	23	141	240	287	112	4141
2008	246												246

2006. I–XII. hó: 3999; 2007. I–XII. hó: 4141

- először is nemzeti szinten az illetékes miniszter meggyőzése (1. feladat),
- az egyes minisztereknek a Tanácsban elő kellene terjeszteniük az Irányelvben szereplő határidő módosítását (2. feladat),
- lobbizni minden érintett hatóságnál, minden területen és a médiában (átfogó cselekvés) bemutatva az EU tojásszakmáinak szempontjait és az ajánlott határidőket.

Úgy gondolom, hogy a Memorandum maradjon az elfogadható javaslat az Irányelvben szereplő határidő módosítására. Figyelembe véve azt, hogy az egy nemzeti szintű átmeneti programot javasol és a meglévő állatjóléti előírásokon alapul, helyi módosulások lehetnének az egyes országok saját helyzetének megfelelően (politikai, gazdasági szempontok).

Az olasz helyzetről szólva, nekünk jelenlegi gondunk, hogy a mezőgazdasági miniszter néhány héten belül változik az április parlamenti választások miatt. Így nyilvánvaló, hogy az új miniszter májusnál előbb nem tud felelősen cselekedni.

Ezalatt én a fentebb jelzett átfogó akciókat tudom folytatni, bemutatva a memorandumot különböző EU-s vitapartnereknek:

1. Copa Cogeca
2. EU Fogasztó Szervezetek (stabil tojásárakban érdekeltek)
3. Más EU igazgatóságok (DG Trade, DG Agri), amelyek megértik (nehéz azt kijelenteni, hogy támogatják is) a tojástermelők helyzetét
4. Kapcsolódó szervezetek AEH, EPEXA (mindkettő keltetői szövetség), amelyek támogatják kezdeményezésünket
5. A sajtó együttműködő szerepet játszhat, támogatva a tojásszakmát és a tojás árstabilitást az EU-ban

Az ASSOAVI felkérte a Bolognai Egyetemet, hogy készítsen egy társadalmi-gazdasági tanulmányt az Irányelvnek az olasz termelési láncra gyakorolt hatásáról. A ta-

nulmány elkészült (február elejére) és szeretnénk azt mindenkinek továbbítani, amint az angol nyelvű összegzés elkészül (március folyamán).

A következőkből álló dossziét adunk át a vitapartnereknek:

- Memorandum
- Bizottsági Riport kritikája (Spanyol Szövetség elkészítette)
- Társadalmi-gazdasági hatás (Bolognai Egyetem)
- Esetleges kiegészítő dokumentumok

Egyébként a Copa Cogeca-val, Cordonnier úrral már február 7-én a francia, spanyol, egyesült királyságbeli képviselők és jómagam megtárgyaltuk az ügyet.

Az AEH-nak és az EPEXA-nak közvetlenül továbbítom a dossziét, mivel tagja vagyok az AEH elnökségének.

Kapcsolatban vagyok a Zootechnika szerkesztőjével (olasz és nemzetközi baromfimagazin). Ő már ismeri akcióinkat és megerősítette, hogy helyet ad kérdésünknek a magazinban. Egyéb kapcsolatokat is örömmel fogadnánk.

A 2. és 3. pontban felsoroltakkal együtt veletek kész vagyok további ténykedésre, közvetítem a véleményeket. Hamarosan jelentkezem egy további menetrenddel és a vitapartnerek listájával.

Ezalatt is rendkívül fontos, hogy naprakészen folyják a párbeszéd az illetékes miniszterrel minden tagországban.

Előre is köszönet mindenkinek, ha tájékoztatja a csoportot a miniszterrel tartott kapcsolat eredményeiről.

Várva a véleményeket

Üdvözlettel

Vito Mastrangelo

MAGYAR PULYKASZÖVETSÉG

Az ágazat mélyrepülése tovább folytatódott. Az előző év igen kedvező helyzete miatt nőtt a telepítések száma, emiatt az idei

Villányi János

év első hónapjaiban mintegy 20%-kal több a vágott pulyka mennyisége az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A túltermelés a belföldi fogyasztás csökkenése, illetve az export jelentős visszaesése csőd közeli helyzetbe hozta a pulykatermelést. Az előző év 5-5,5 euró/kg-os mellfiléárai közel 2 euróval estek vissza. A takarmányárak (befejező) 80 000 Ft/t fölé nőttek, a napospipa ára is 20 forinttal nőtt. Az elektromos áram és a gáz ára, mely szinte a csillagos égig szökött, további tördöfést adott az ágazat szereplőinek. Ennek hatása jelenleg még beláthatatlan, de az már biztos, hogy egy nagyobb feldolgozónál 100 milliós nagyságrendű a kiadások növekedése. Mindezen tényezők miatt több termelő befejezte a hízást és a tervezett felvásárlás is kevesebbnek ígérkezik a 2007. évinél.

A negatív tényezők miatt megteltek a hűtőházak, sőt bértárolásokra is sor került. Itthon a kormány életszínvonal-politikája miatt csökken a pulykahús és egyéb húskok fogyasztása. Ehhez hozzásegít a lengyel pulykahús importja, illetve az alacsony sertésár. Nyugaton is a recesszió miatt visszafogottabb a fogyasztás, néhány év alatt Ausztriát kivéve nem nőtt az életszínvonal, így a fogyasztás is visszafogottabb.

A felvásárlási árak 2007 februárjához képest 25-30%-kal nőttek. A napostelepítés szinten maradt, de nőtt az import naposaránya.

Kissé groteszk, de jelentős az importtakarmány mennyisége Szlovákiából, illetve Csehországból határ közeli területeiről. Ugyancsak figyelemre méltó, hogy az állati hulla Szlovéniában és Ausztriában történő ártalmatlanítása jelentős megnőtt. Ez a magyar mezőgazdasági irányítást „minősíti”.

A fogyasztói árak 15-20%-kal nőttek. A fogyasztás csökkenése húsvét körül ta-

lán megáll, de az alagút vége még nem látszik.

A 4 milliárd forintos állatjóléti támogatásból a BTT Elnöksége döntése szerint a pulyka 1,047 milliárd forinttal részesedik, míg a 148/2007. FVM rendelet támogatási lehetősége nincs ágazatok között felosztva.

MAGYAR LÚDSZÖVETSÉG

Látits Miklós

A Magyar Lúdszövetség vezetése – több éve tartó, eddig kevés érdemi eredményt felmutató kísérlet után – ez év tavaszán újra megkeresi a lengyel lúdágazat hasonló szakmai szervezetét.

Bár mindkét országnak az szolgálná az érdekét, ha a libahús értékesítési lehetőségei szempontjából meghatározó német piacon – a normális és elfogadható versengésen túl – megfelelő információcsere alapján kölcsönösen erősebb pozícióban jelenhetnének meg, az elmúlt évek együttműködése még meglehetősen hiányos volt. A jelen kezdeményezésre a lengyel partnerek jelezték, hogy a tavasz folyamán készek fogadni a magyar ágazat küldöttségét, amely egyaránt érdeklődne az ottani törzsállományok, termelési technológiák, termeltetési rendszer, költségviszonyok, állat-egészségügyi helyzet, vágóhídi háttér és számos egyéb kérdés témakörében. (Más lapra tartozik, hogy ezen információk közül a versenytársak mit hajlandóak megosztani a kiutazókkal.) Bár a látogatás április elejére tervezett időpontja várhatóan egy hónapot csúszik, ez a libahús őszi értékesítési szezonját figyelembe véve nem okoz problémát, sőt – ugyancsak a vendéglátók hozzáállásától függően – az állományok megtekintésére így nagyobb az esély. A kiküldetés során a Lúdszövetséget – az elnök mellett – elsősorban a hús

hasznosítású liba területén érdekelt (termel(tet)ésben és feldolgozásban tevékenykedő) intézőbizottsági tagok képviselik.

MAGYAR KACSASZÖVETSÉG

A Baromfi Termék Tanács és tagszövetségeinek alapszabályában a múlt év végén elfogadott módosításoknak megfelelően a Kacsaszövetségnél is a tagregisztráció jegyében telt az év első két hónapja; különösen február közepén volt e téren nagy a forgalom. A kacsáágazatban a jelentkezők száma ugyan nem érte el a brojler vagy lúd termékpályán tapasztalt nagyságrendet, a szövetség tagjainak száma így is több lesz, mint korábban. A közvetlen tagsági viszony azt is magával hozta, hogy lényegesen nőtt a végtermék vágóbaromfit előállító termelők létszáma és aránya is a szövetségben belül. E tényezőket is figyelembe kell venni a tavasszal esedékes közgyűlésen, ahol – bár a tisztújításnak még nem jött el az ideje – a BTT-n belül a kacsáágazatot képviselő küldöttek esetében több változás (új küldöttek jelölése) is várható. (Természetes ugyanakkor, hogy a korábbi elveknek megfelelően mind az intézőbizottságban, mind a küldöttek között meg kell tartani a tenyésztői-termelői, illetve feldolgozó-kereskedői oldal arányát.) Bár a közgyűlésre április vége előtt valószínűleg nem kerül sor – ezt a BTT-küldöttek kiegé-

szítésének szükségessége sem indokolja –, a 2007. évi szövetségi és ágazati beszámoló elkészítése is folyamatban van. Az éves tényszámok rögzítését azonban a múlt évre vonatkozóan is nehezíti a – kacsáágazatban legnagyobb arányú – bérvág(at)ási konstrukció, amelyről jóval nehezebb a pontos adatok begyűjtése.

Látits Miklós

ÁLLATTARTÓ TELEPEK,

(BAROMFI OLAK, FEJÖHAZAK, MAGTÁRAK: általános-, és TRAKTOROK, GÉPEK-BERENDZÉSEK: egyedi védelme)
TOVÁBBA

IRODÁK, RAKTÁRAK, HÁZTARTÁSOK, VENDÉGLÁTÓ EGYSÉGEK

VEGYSZER-, MÉREGANYAG NÉLKÜLI

PATKÁNY, EGÉR, BOGÁR, PÓK, NYEST,
DENEVER stb.

MENTESÍTÉSE

WEITECH

ULTRAHANGOS TECHNOLOGIAVAL

A Weitech termékek (hálózatról-, elemmel működő típusok) ultrahang hullámokat bocsátanak ki változó frekvencián, amely hanghullámokkal távol tartják a "kártéveket". Az ultrahang megzavarja, felborítja az állatok bioritmusát, idegrendszerét, és elhagyják a Weitech készülékekkel védett területet.

SERVICE UNIVERSAL KFT.

1105 Budapest, Kelemen u. 25.
Tel./Fax.: +36/1-262-6446, 06/20-329-5202
www.suni-kft.hu, suni@mail.datanet.hu

Kisvállalkozásoktól... a nagyüzemekig Önök is megtalálhatják az üzemüknek megfelelő 1999/74 EU kompatibilis tojóbattériákat a **KOVBEL SKNO** típusú berendezései között, kézi kiszolgálásútól, a teljesen automatizált „tojásgyárakig” 3-6 szintes kivitelben.

Ketrec adatai:

Szélesség	1200 mm
Mélység	630 mm
Magasság	450-535 mm
Állatok száma	10 db
Alapterület/tyúk	756 cm ²
Padozat lejtése	7,7 °
Etetőhossz	120 mm

Battéria – láncos etetővel

Szélesség	1520 mm
Magasság	3 szintes 2190 mm
	4 szintes 2815 mm
	5 szintes 3440 mm
	6 szintes 4065 mm

Megrendelhető:

BÁRCROSS Bt.

7700 Mohács, Virág u. 7.

Tel./fax: 69/311-656; Mobil: 06-20/936-6792

e-mail: barcross@t-online.hu

Sikeres baromfi-egészségügyi nap

Dr. Erdei Péter

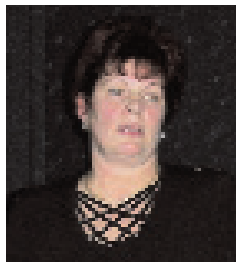
Az Intervet Hungária Kft. – folytatva a korábbi évek hagyományteremtő gyakorlatát – 2008 kora tavaszán is szakmai napra hívta a baromfi-egészségügy szakembereit.

A február 28-i rendezvényen az immunszuszpenziót is okozó fertőző baromfibetegségekkel kapcsolatos korábbi és legújabb információkról kaphattunk átfogó képet.

Az első részben a gumborói betegséget járták körül az előadók. *Dr. Pieter Kühne* holland baromfi szakállatorvos (Intervet International) a betegség jelenlegi európai járványhelyzetét mutatta be, példákkal illusztrálta az egyes országokban alkalmazott preventív vakcinázási gyakorlatot. Külön kiemelte, hogy a hatékony védekezés alapja a szigorú járványvédelem, a vakcinázás, a vakcinázott állományok ellenőrzése és a fertőző bursitis vírus járványtani nyomozása. Nagyon fontos a maternális ellenanyagok szintjének és az alkalmazott vakcina típusának figyelembevételével a vakcinázási életkor pontos meghatározása. Részletesen bemutatta az Intervet ajánlatát a fertőző bursitis elleni hatékony prevencióban. Befejezésül egy új diagnosztikai eljárást az

Dr. Pieter Kühne

Dr. Bistyák Andrea

IBD antigénteszt gyakorlati alkalmazását mutatta be.

A nemzetközi kitekintést követően a hallgatóság a gumborói betegség hazai helyzetéről kapott részletes ismertetést *dr. Bistyák Andrea* (MGSZHK Állateü. Diagn. Igazg. Debreceni Intézete) előadásában. A kitűnő diagnosztikai szakember kiemelte, hogy hazánk endémiásan fertőzött, és a betegség elsősorban az immunszuppresszió révén okoz komoly károkat. Ő is hangsúlyozta a járványvédelem, a diagnosztika és az aktív védelem fontosságát.

A szünet előtt a rendezvény házigazdája *dr. Erdei Péter* (Intervet Hungária Kft.) az itatásos immunizálás hatékonyságát segítő Vac-Safe pezsgőtablettát – látványos helyszíni bemutatóval – ismertette. Az új pezsgőtabletta az ivóvíz aktív klórtartalmát akár 5 ppm koncentrációig is semlegesíti és megvédi az élő vakcinavírust a klór inaktíváló hatásától. A 10 perc alatt könnyen oldódó Vac-Safe halvány kékre festi az ivóvizet, biztosítva a vakcinázás monitorozását. A Vac-Safe-et tartalmazó vakcinaoldatot fogyasztó csirkék nyelve és begytájéka kék színű lesz, amit közvetlenül az itatásos immunizálást követően ellenőrizni lehet.

A szünet után a baromfi-egészségügyben jelentős szerepet játszó többi immunszuppresszív betegségekről hallhattunk két színvonalas előadást. *Dr. Drén Csaba* (MTA Állategészségügyi Intézet) az immunszuppresszió fogalmának meghatározását követően a Marek-féle betegség a fertőző csirke-anaemia és a rethiculoenditheliozis kóroktanát, járványtanát, diagnosztikáját és a betegségek elleni hatékony védekezést foglalta össze. A fenti betegségeket is már évtizedek óta kutató szakember előadását számos – a klinikai,

Dr. Drén Csaba

Dr. Glávits Róbert

kórbonctani és kórszövettani elváltozásokat bemutató – saját fotó illusztrálta.

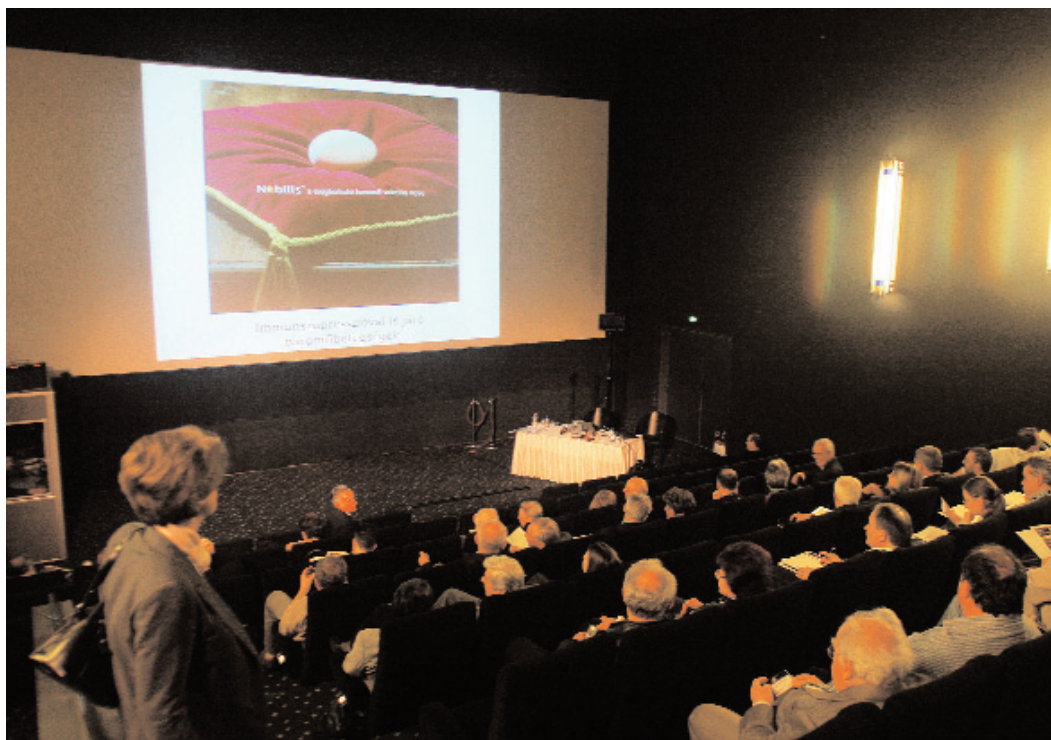
A témakört dr. Glávits Róbert (MGSHK Állateü. Diagn. Igazg. Budapesti Intézete) összefoglaló előadása zárta. Bevezetőjében az immunszuppresszió fogalmát ő is megfogalmazta a madarak immunrendszerének bemutatása után, betegségenként elemezte a hazai előfordulás adatait, tüneteit. Előadását kitűnő képek színesítették. A klinikai és kórbonctani képek mellett a szövettani fotóknál az egészséges és patológias elváltozások egyszerre

történő bemutatása igen szemléletes volt.

Összefoglalója során Glávits dr. is röviden beszélt és képekkel illusztrálta a gumborói betegség, a Marek-féle betegség, a csirke-anaemia és a rethiculoendutehiozis diagnosztikai tapasztalatairól.

A korábbi előadásokban nem említett, de ugyancsak komoly immunszuppresszív tüneteket okozó baromfibetegségekről, mint a pulykák haemorrhagiás enteritise és a víziszárnyasok circoviriózisa, részletes beszámolót hallhattunk.

Összefoglalva: az idei Intervet-es rendezvény is követve a korábbi évek gyakorlatát komoly szakmai esemény volt. Kitűnő meghívott előadók, folyamatos aktualitással rendelkező téma garancia az élénk érdeklődésre. A mintegy száz regisztrált baromfis szakember hasznos információkkal térhetett haza. De ezt megelőzően, az Intervet Hungária Kft. állófogadáson vendégelte meg a konferencia résztvevőit.

BTT – Aviagen szeminárium

A baromfiágazat az utóbbi hónapokban – elsősorban a takarmányárak jelentős emelkedése miatt – rendkívül nehéz helyzetbe került. A megnövekedett költségek súlyosan érintik a piac és a termékpiac egyaránt szereplőjét. Ebből kiindulva az Aviagen Kft., amely a Magyarországon forgalmazott Ross húshibridek tenyésztője, szaporítója és szaktanácsadója, a Baromfi Termék Tanáccsal – ezen belül konkrétan a Brojlerek Szövetséggel – közösen úgy határozott, hogy a BTT központjában a brojler takarmányozásra és managementre összpontosító témakörökben 2008. február 21-én félnapos szemináriumot szervez. A szemináriumra a terméktanács meghívta mindazon tagjait, akik a szülőpártartásban, brojlerhizlalásban, takarmányozásban tevékenykednek vagy ehhez szorosan kapcsolódnak. A rendezvényről összefoglaló jelleggel az alábbiakban számolunk be.

Balról jobbra: Dr. Takács László, Dr. Kuli Barnabás, a brojlerek szövetség titkára, Papócsi Péter, az Aviagen kereskedelmi vezetője.

A szemináriumot Dr. Takács László, a terméktanács igazgatója nyitotta meg. Bevezetőjében alátámasztotta a tanácskozás célját és időszerűségét. A csirkénél a múlt évben különösen az export esett vissza, ami már évek óta amúgy is alacsony szinten mozog a korábban megszokotthoz képest.

Az első előadást „**A broilertakarmányok optimalizálása a jelenlegi magas takarmányárak mellett**” címmel Anthony Waller, az Aviagen szaktanácsadója tartotta.

Ajánlásokat tett a takarmányok beltartalmára, amiből kiemelve itt az aminosav-

tartalomra vonatkozó táblázatot (1. ábra) mutatjuk be.

Az előadó szerint a darabolt termékek jobb kihozatala érdekében mintegy 5%-kal érdemes megemelni az aminosav-értékeket.

A magas alapanyag- és kész takarmányárakból kiindulva az adatok (árak, energiaértékek, a csirke reagálása stb.) alapján új takarmányozási stratégia kidolgozása indokolt. Az helytelen, ha az állat reagálásának figyelembevétele nélkül egyszerűen csökkentik a beltartalmi értékeket. A fehérje most a gabonaárak drasztikus emelkedése után relatíve olcsóbbá vált. A jövedel-

Anthony Waller

1. ábra

Kiegyensúlyozott fehérje (aminosav) tartalom

Esszenciális Aminosavak	Indiá	Havasi	Gallina
Leucin	100	100	100
Methionine + Cystine	74	76	78
Methionine	37	38	39
Threonine	65	66	67
Valine	75	76	77
iso-Leucine	87	88	89
Arginine	103	104	105
Tryptophan	16	16	16

Kisebbségi változások az aminosav arányokban helyi körülmények és a módosított élelmiszer alapján

AVIAGEN

2. ábra

Energia Tartalom
Új Ross ajánlások

	Indító	Növekedő	Befejező
Korábbi	3010	3175	3225
Új	3025	3150	3200

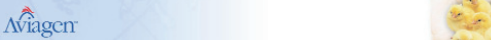
↑ ↓ ↓

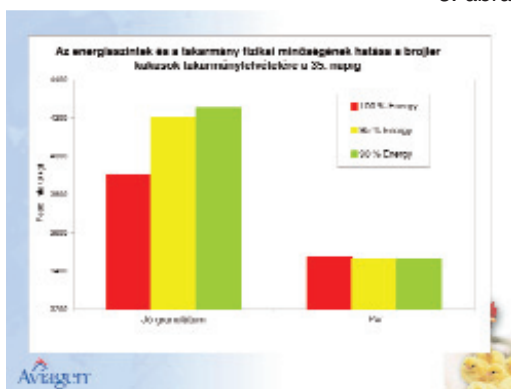
4. ábra

Csökkentett energia

- Ha csökkentjük az energia szintet, a madarak növelik a takarmányfelvételt, hogy kompenzálják az alacsony energia bevételt
- A gazdaságos teljesítményhez szükséges optimális energia szint
- A nem limitáló tényezők fontosak
 - Hőmérséklet
 - Telepítési sűrűség
 - Takarmány fizikai minősége
 - Etető férőhely
- Emelkedő energia árak esetén érdemes figyelembe venni

3. ábra

5. ábra

Menedzsment és fajta jellegzetességek

A Ross brojler:-

- A kezdeti mérsékelt növekedési erősség segíti a csontozat és az anyagcsere megfelelő kialakulását a későbbi jó életképesség érdekében
- A 21. napot követően nagyon gyors gyarapodás pedig garancia a jó takarmány értékesítésre és a vágósúly gyors elérésére

A menedzsmentnek biztosítania kell a jó startot, majd a 21. napot követően az optimális feltételeket a potenciál megnyilvánulása érdekében

mezőség leginkább a fehérjetartalom kiegyensúlyozottságának megőrzésével javítható.

Az energia témájára térve az előadó bemutatta a Ross erre vonatkozó új ajánlásait, amit a **2. ábra** tartalmaz.

A cégnél komoly kísérleteket végeztek az energiaszintek csökkentésére, a bemutatott eredmények azt mutatták, hogy kiegyensúlyozott fehérjetartalom (az aminosavszintek mélységéig!) mellett az energiatartalom 5%-kal való csökkentése az élőtömegnek nemhogy a csökkenését, hanem a növekedését eredményezte.

Az előadó a gazdaságosságot nagyban meghatározó takarmányértékesítési mutató (FCR) alakulására vonatkozó, különböző kezelésekkel végzett kísérletek eredményeit tartalmazó ábrát mutatott be, amit (**3.**

ábra) itt közlünk, mivel több szempontból is igen tanulságos.

A csökkentett energiaszint alkalmazásának technológiai feltételeit a **4. ábra** mutatja be.

A második előadást **Johnny Harrison**, az Aviagen Ltd. közép-európai szaktanácsadási igazgatója tartotta „**Brojler management a kiváló teljesítmény érdekében**” címmel.

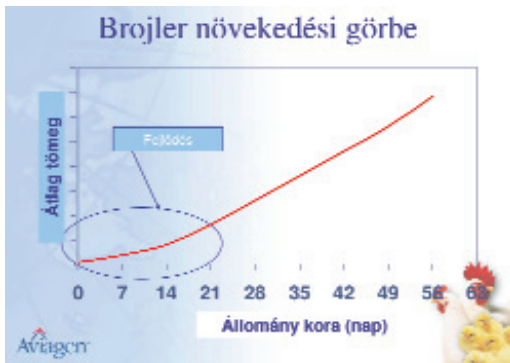
Az előadó bevezetőjében vázolta a Ross brojlerek növekedésének jellegzetességeit, amit az **5. és 6. ábrákon** mutatunk be.

Felhívta a figyelmet a jó start fontosságára (a naposcsibék kiegyenlítetttsége, az

Johnny Harrison

6. ábra

8. ábra

7. ábra

Alom hőmérséklet	25°C	30°C
7 napos leszállóanyag	151	165
Napi tömeggyarapodás. g.	51,5	53,0
Tak. Ért. (FCR) 1500 g.	1,475	1,450

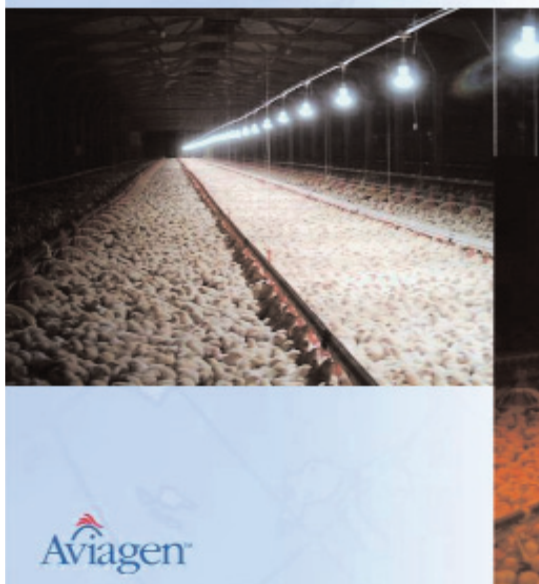
ítatás első órákban való biztosítása, étvágy kialakítása stb.).

A 2 kg-os élőtömeg eléréséhez szükséges napok száma 1975 óta 56-ról 35-re csökkent. Nagyon érdekes és fontos, hogy ezen belül az ún. előnevelési idő 17-ről 30%-ra változott. A 7 napos testsúly 140 g alatt probléma (a napossúly 4,5-szeresét el kell érni), de az egyöntetűséget kifejező CV (var. koefficiens) pl. a naposkorihoz képest nem változhat! A begytartalom vizsgálata fontos az első 24 órában.

A hizlalás környezeti tényezői közül pl. az

9. ábra

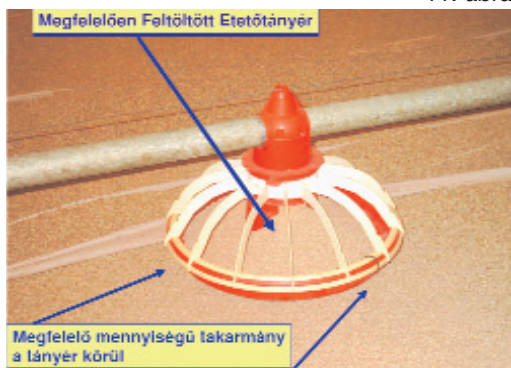
Erős fénysor használatával elérhető, hogy a csibéket a takarmány és a víz közelében tartsuk

10. ábra

11. ábra

istálló felfűtését kiemelve bemutatta (7. ábra), hogy milyen fontos az alom hőmérséklete.

Nagyon fontos a csibék telepítéskori helyes elhelyezése, ez a 8. ábrán látható.

Érdemes az előadás fényviszonyokra vonatkozó utalásait is bemutatni a 9. ábrán.

A brojlerek gyors fejlődési szakaszára térve az előadás két kivetített táblája (10. és 11. ábra) különösen a gyakorlat számára lehet hasznos.

Végül az előadó az alábbi következtetéseket foglalta össze (12. ábra).

Papócsi Péter

A szeminárium harmadik előadását Papócsi Péter, a cég kereskedelmi vezetője tartotta „A Ross broiler genetikai potenciálja” címmel.

Az előadás első

12. ábra

Összefoglalás – Napos fogadás és a jó start

- Az étvágy kialakulása és tréningje – Hőmérséklet/ páratartalom, takarmány kiosztás
- Ivási szokások kialakulása – Víz bőséges biztosítása
- A siker ellenőrzése:
 - Begy telítettség a 8. és a 24. órában
 - Napi súlyok
 - 7 napos súlyok
 - Egyöntetűség

Aviagen

része a teljesítménymutatókkal foglalkozik, ezeket a számokat a cég ismertető és prospektusanyagaiban megtalálhatjuk. Mindenesetre el kell ismerni, hogy a skóciai tenyésztésű húshibrid már hosszú ideje a világ abszolút élvonalában foglal helyet mind mennyiségi, mind minőségi, kizozatali mutatóit tekintve.

(Magyarországon a brojlertermelési rendszerekbe történt betörése óta, jó két évtizede ismerjük a Ross hibrideket, amelyek azóta is bizonyítottak a hazai termelési gyakorlatban, ezen belül különböző feldolgozottsági fokon a hazai fogyasztói és az exportigényeknek kiválóan megfelelnek – a szerk.)

E témakörben figyelemre méltó az a táblázat, amely a hazai brojlerhizlalási mutatókat hasonlítja össze más országokéval, így pl. Lengyelországéval(!). Ezt a 13. ábrán találjuk.

13. ábra

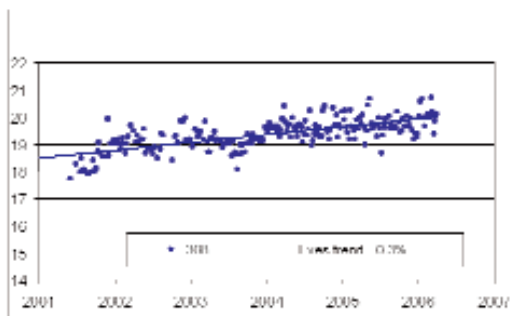
A hazai vágócsirke-termelés néhány fontos mutatójának összehasonlítása az EU legnagyobb csirkehús-termelő tagállamaival

Országok	Átlagos Hízóidő, kg	Takarmány- Felhasználás, kg/kg	Értékelés, %
Hollandia	2,12	1,74	2,8
Németország	1,98	1,79	5,8
Franciaország	1,98	1,87	2,8
Egyesült Királyság	2,03	1,86	2,8
Lengyelország	2,25	1,88	4
Magyarország	2,18	1,91	4,4

Forrás: Nyárs Levente (publikálás előtt: AgrárÁgazat 2008 áprilisi számából) LEI (Production-cost development for broiler meat 2004-2010). AKI teszüzemi adatok, valamint Baromfi Termék Tanács. * 2007. 3. és 4. negyedév (Baromfi Termék Tanács felmérése)

14. ábra

Ross 308 – mellhúskihozatali trend

A hibrid minőségi tulajdonságára utaló értékes, exportképes darabolt termék kihozatalát (konkrétan a mellhús) a **14. ábrán** mutatja be az előadás.

A cég kutatás-fejlesztési eredményeiből a hibrid éves teljesítmény javulását érdemes a **15. ábrán** tanulmányozni.

Az előadó az *Aviagen vállalatáról*, mint családi vállalkozásról elmondta, hogy annak 4000 alkalmazottja van, 40 céggel 18 országban 850 millió dollár forgalmat bonyolít le évente és ezzel a baromfi

15. ábra

Teljesítmény javulás évente

- +40 g elősúly
- -0.03% FCR (falag.tak.ért.)
- +0.1% húskihozatal
- +0.3% mellhús

16. ábra

Aviagen szülőpár értékesítés – Közép-Kelet-Európában

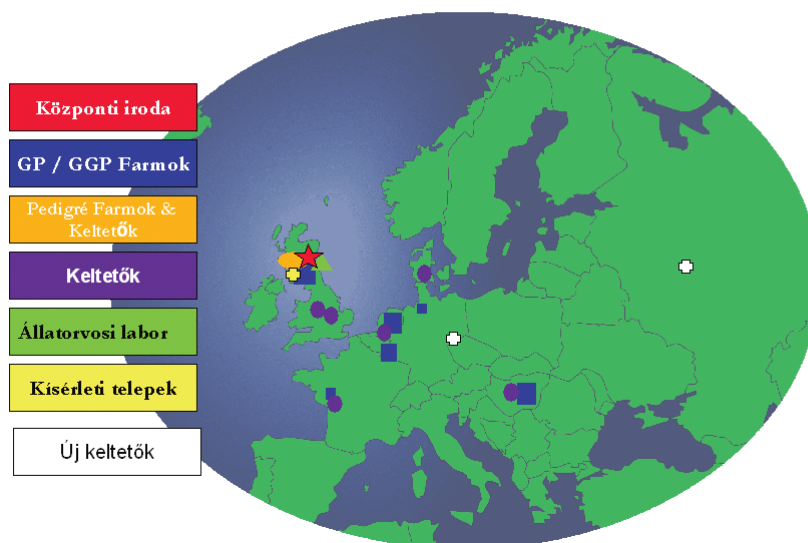
• 2004	7.5 mio	db
• 2005	8.9 mio	db
• 2006	10.2 mio	db
• 2007	11.4 mio	db

brojlerszektorában mint tenyésztő cég piacvezető. Az éves közép-európai viszonylatú szülőpárforgalmazási adatokat a **16. ábra** tartalmazza, míg a **17. ábrán** vannak feltüntetve a cég európai létesítményei.

17. ábra

Európai létesítmények

Interjú

Ron Jacobs úrral, az új nagyszülőpár-telep tulajdonosával a Csiron Kft. igazgatójával

Ron Jacobs úr holland mezőgazdasági vállalkozó és baromfi-szaktanácsadó 1999 óta él családjával Magyarországon és dolgozik vállalatával, a Csiron Kft.-vel a baromfiipar területén. Saját tulajdonú, újonnan létesített brojler nagyszülőpár telepének ünnepélyes átadása (2008. február 29.) alkalmából Ásványráron, a telep helyszínén kértem egy interjú adására a MAGYAR BAROMFI számára, amire készséggel vállalkozott.

MAGYAR BAROMFI: *Jacobs úr, mindekelőtt gratulálok ehhez a szép magyar szigetközi vidéken teljesen izolált, ideális környezetben felépített hipermodern telephez. A telep megtekintésekor megkaptuk a legfontosabb szóbeli és írásbeli információkat, mégis feltennék egy-két kisebb kérdést. Az egyik, hogy az egyfázisos rendszerben a naposcsibék fogadása az ehhez szükséges felfűtés a telep egész alapterületén vagy csak egy részén történik? A másik: a gyűjtés után hol történik a keltetőtojás tárolása, fertőtlenítése és milyen gyakorisággal az elszállítása?*

R.J.: A csibéket végig mélyalmon neveljük fel. Az első időszak csak három istállóban használunk a négyből. A keltetőtojást a gyűjtés után a központi tárolóba hozzuk be, amely mind a hűtés, mind a fűtés illetve a páratartalom tekintetében klimatizált. A tárolóba berakás előtt van a fertőtlenítés. Normális körülmények között az elszállítás heti két alkalommal történik.

MBFI: *Egy nagyszülőtelepnek rendkívül nagy jelentősége van az egész brojlervertikumra nézve. Az Ön telepén milyen tenyésztési kapacitással számolnak, ha az ön által még odabent említett 18 000 anyai vonalú tyúk beállításából indulunk ki?*

R.J.: Elegendő naposcsibét fogadunk ahhoz, hogy a nevelés után a szelekciót is beleértve a termelés megkezdésére 18 000 tenyésztőjét (+kakas) tudjunk beállítani. Az Aviagen tapasztalati normája szerint

egy induló tyúktól 57 naposjércével lehet számolni. Az állomány kapacitása így összesen 1 millió szülőpár naposjerce a teljes termelési időszakot tekintve. Az első telepítés 18 hetes állománnyal történik. Ezenkívül ez év végén valószínűleg további két istállót bővítjük a telepet.

MBFI: *Ez fantasztikus teljesítmény, hiszen akkor egy ilyen telep akár 110-120 millió brojler előállítását meghatározza. Az Aviagen Ltd.-vel tehát szoros együttműködésben vannak?*

R.J.: Igen, az Aviagen és a Csiron Kft. a szakmai ismeretek és tapasztalatok megszerzésében, felhasználásában és elterjesztésében működik együtt kifejezetten azzal a fő céllal, hogy a közép- és kelet-európai piacok számára kiváló minőségű csibét biztosítson.

MBFI: *Folytat-e még más tevékenységet Magyarországon?*

R.J.: A Csiron Kft.-nek van egy 50 000-es szülőpártelepe Szigetcsépen. Ezenkívül mi vagyunk az „Euratainer” hivatalos forgalmazója. Ez egy hűtőkonténer-rendszer, amely az elhullott állatok tárolására való addig, amíg azokat az ÁTEV elszállítja. A konténer használatával megszűnik a kellemetlen szag, kevesebb a légy és egyáltalán javul a telep higiéniai színvonala. A Csiron Kft.-ről részletesebb információ annak honlapján: www.csiron.hu található.

(Kállay Béla)

www.eko-pharma.hu

... hogy semmi se hiányozzon!

EKODIÁR®

a természetes szövetséges

Egészséges jószágok gyógyszerek nélkül!
Versenyképes, jó hasznú adó termékek
Gazdaságos, komplett takarmányozás

www.ekodiar.hu

Nagyszülőpártelep-átadás Ásványrárón

Különleges és nem mindennapi eseményre, szerződéses nagyszülőtelepének megnyitójára hívta meg az Aviagen Kft. szakmai partnereit, a magyar baromfiágazathoz kapcsolódó intézményeket, szakmai szervezeteket és nem utolsósorban a szakigazgatás, a helyi önkormányzatok vezetőit, valamint a sajtó képviselőit a szép szigetközi tájon fekvő Ásványráróra. A telepet izolált, ideális környezetben, a legmagasabb termelési, biológiai biztonsági feltételek teljesítése mellett, a baromfitartás és- technológia legújabb, a 21. század követelményeinek megfelelő alkalmazásával létesítették.

berendezésekről, a jövőbeni üzemelés részleteiről kérdéseket tehettek fel, melyek megválaszolására a telep tulajdonosa, *Ron Jacobs* holland vállalkozó és az Aviagen jelenlévő szakemberei készséggel vállalkoztak.

A vendégek rövid tájékoztatása és az átadási ceremónia az épület összekötő előterében zajlott le, családias hangulatban. A vendégeket Papócsi Péter, az Aviagen kereskedelmi vezetője üdvözölte, néhány szóban vázolta a látni- és tudnivalókat. A telep átadásával kapcsolatos hivatalos megnyitó beszédet *Dr. Süth Miklós* szakállamtitkár, országos főállatorvos tartotta. Méltatta a korszerű tenyésztőtelep gazdasági, biológiai jelentőségét, hangsúlyozva az oly fontos termékbiztonságot. Egy ilyen nagyszerű telep létesítése és indítása különösen örömteli esemény ma, amikor számos gonddal, problémával kellett és kell megküzdeni, éppen ezért a mai nap biztató a baromfi-szektor jövőjére nézve.

Papócsi Péter üdvözli a vendégeket, mellette *Dr. Süth Miklós* országos főállatorvos és *Nick Spenceley*, az Aviagen ügyvezető igazgatója

A meghívott vendégek a még állomány nélküli telepet, az istállók és más járulékos és üzemi épületek minden részét megtekinthették, az épületről és a technológiai

Nick Spenceley beszéde után – aki az

Tájékozódjon Internetes hírlevelünkben:
Természetes megoldások Eko Pharma Hírleveléi!

www.ekodiar.hu - www.deltavit.hu - www.deltavet.hu

Rendeljen közvetlenül az internetről -
online - a honlapjainkról

vagy ügyfélszolgálatunktól: 063030 04 006

info@eko-pharma.hu

Aviagen vezetése nevében üdvözölte a jelenlévőket, *Ron Jacobs*, az új telep tulajdonosa – aki családjával együtt volt jelen – emelkedett szólásra megköszönve a telep létrehozásában együttműködők

eredményes munkáját és segítségét mind szakmailag, hatóságilag és nem utolsósorban a finanszírozás terén.

A telep 4 istállóból és az ezekhez szükséges kiszolgáló, illetve járulékos épületekből áll. Érdemes megjegyezni, hogy ezek nem a hagyományos módon, hanem a téli és nyári klimatizálás ésszerű és igen racionális megoldása mellett lényegében összeépültek, gyakorlatilag „egy fedél” alatt. Ennek higiéniai szempontból is előnyei vannak.

A 4 istálló egyenként $72 \times 14 = 1008 \text{ m}^2$, melyben az induló tenyész-tojó létszámot – legalábbis az anyai vonalból 6000 (+ kakas) darabra tervezik. Ez 3 istállóban

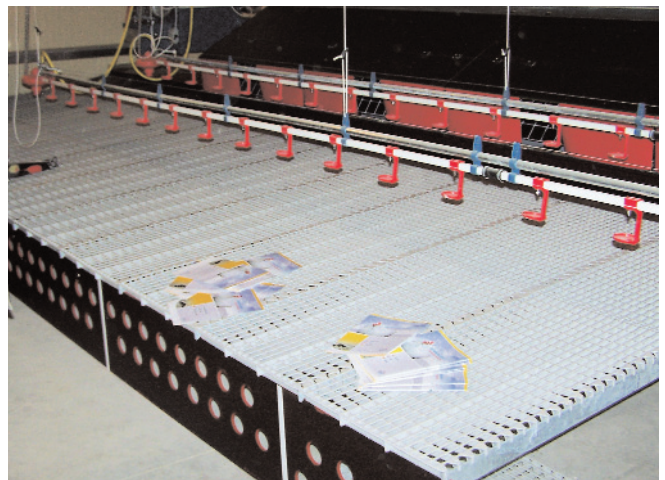
18 000 darab anyai induló tojóállományt jelent, amelyhez 4. istállóban az apai vonal – valamint kisebb sűrűséggel kerül elhelyezésre.

Az istálló még nem üzemelő *belső fél-totál* képen jól látható a berendezések elhelyezése. Eszerint a középső hosszanti irányú tojófészek sorok előtt fut 2 sor itató ez a fészkekhez szorosan illeszkedő trágyaaknarács (l. következő képen) van, a mélyalmos részen 3 sor etető, majd az oldalfalak mentén egy sor kakasetető. Jól látszanak az oldalsó légbeeresztők és a teőelszívó kürtők.

A *műanyag trágyaakna rács a tojófészkekkel együtt* az alapterület cca. 40%-át fedi, jól látható a rajta futó, a tojófészkek előtt elhelyezett 2 sor itató, aminek az az igen fontos szerepe, hogy a tojás megtojása után kijövő tyúkok azonnal ivóvízhez jussanak, másrészt az itató a fészkekbe bemenést is elősegíti, tehát az „eltojt” tojások számát csökkenti.

Az istállófelenként futó 3 sor *etető* láncos rendszerű, melybe a mérlegen keresztül jut be a külső silóból spirális szállító csövön keresztül a takarmány.

Az *itatók* szopókás rendszerűek, minden szelep alatt cseppfelfogó csészével.

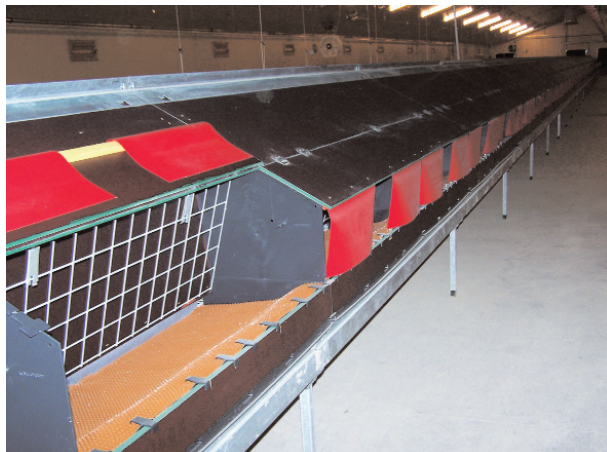

Takarmányadagoló mérleg

A szellőzés teljesen automatizált, télen a tetőelszívósos, nyáron az „alagút” rendszer üzemel. Valamennyi szellőző tökéletes fénycsapdával van ellátva.

Az istálló végéről készült képen látható a nyári alagutas szellőzés nyílásának kialakítása, másrészt az istálló két szemközti zárófalának közelében bevezetett hőlégbefúvók, amelyek a gázgenerátoroktól

szállítják a meleg levegőt. A fűtés kapacitásának növelésére is van lehetőség, amennyiben szükséges.

A *tojófészek*ek (elhelyezésük a korábbi képen látható) csoportos rendszerűek, melyből a szükségletnek megfelelően 28 egység van beépítve (dupla, mivel középső és két oldalra nyílik). A képen egy ilyen egység nyitott állapotban látható.

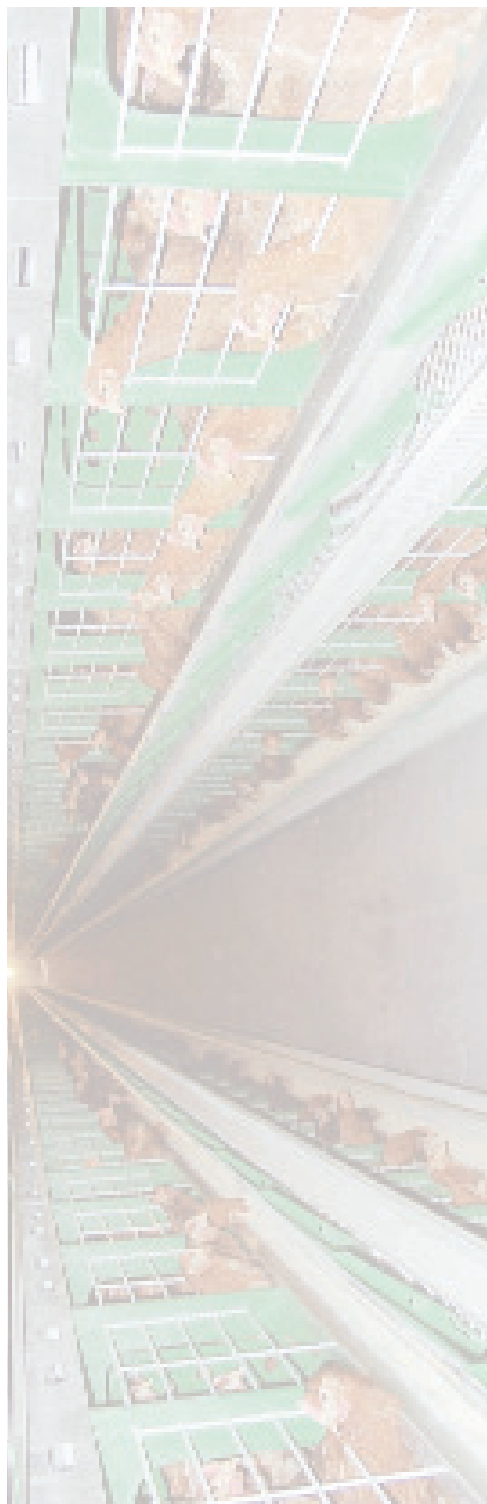

BTT ágazati adatok (2008. I. hó)

Tenyésztés, szaporítás, árutermelés (Hatching, and production)									
Faj – breed	Napos keltetés (hatching) 1000 db – 1000 pc		Napos ár (day-old prices) Ft/db – HUF/pc 2007		Takarmányár (nevelőtáp) (feed price – grower) Ft/100 kg – HUF/1000		Felvásárlási ár (purchase price) Ft/kg – HUF/kg LW 2006		
	2008 Jan	2007 Jan	2008 Jan	2007 Jan	2008 Jan	2007 Jan	2008 Jan	2007 Jan	
brojler – broiler	11 032	11 015	80,3	70,0	8459	5808	225,3	179,5	
tojóhibrid – layer	347	466	173,8	157,9	1) 6600	4800	2) 18,60	14,42	
pulyka – turkey	975	1 024	379,0	338,0	3) 8070	5230	318,5	252,9	
liba – goose					7728	4783			
hústípusú – meat type	–	–	–	–			–	–	
májípusú – liver type	287	334	602,8	550,0			578,0	470,8	
kacsa – duck					7897	4749			
pekingi – broiler	1 017	755	123,8	102,0			271,0	200,3	
mulard – Mulard	276	100	4) 370,0	380,0			465,4	404,9	
barbarie – Muscovy	33	39	4) 360,0	320,0			442,9	378,4	

Megjegyzés – Remarks 1) takarmányár: tojótáp I. – feed price: layer mash (I) 2) tojás termelői ára (Ft/db) – table egg producer price (HUF/pc) 3) befejezőtáp – finisher 4) gácsér – drake

Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfifelvásárlás, és -értékesítés Input and sales				
M. e.: tonna – Metric tons				
	2007.	2008. Jan.	2007. Jan.	08/07 %
csirke – brojler				
felvásárlás – purchase	217 476	19 358	18 569	104,2
értékesítés – sales				
belföld – home	139 985	12 763	11 695	109,1
export	14 922	1 222	1 700	71,9
tyúk-kakas – hen-cock				
felvásárlás – purchase	1 940	225	299	75,3
értékesítés – sales				
belföld – home	1 297	101	125	80,8
export	127	0	34	0,0
pulyka – turkey				
felvásárlás – purchase	125 993	10 864	10 248	106,0
értékesítés – sales				
belföld – home	37 399	2 972	3 060	97,1
export	32 153	1 999	2 233	89,5
liba – goose				
felvásárlás – purchase	34 822	1 677	2 082	80,5
értékesítés – sales				
belföld – home	7 257	484	445	108,8
export	11 995	209	391	53,4
kacsa – duck				
felvásárlás – purchase	57 994	3 971	3 656	108,6
értékesítés – sales				
belföld – home	15 378	736	777	94,7
export	19 804	1 057	756	139,9
baromfi összesen – Total				
felvásárlás – purchase	438 225	36 095	34 854	103,6
értékesítés – sales				
belföld – home	201 316	17 056	16 102	105,9
export	79 002	4 487	5 114	87,7
h. libamáj – goose liver (export)	1 318,5	67,8	58,7	115,5
h. kacsamáj – duck liver (export)	459,2	17,7	16,5	107,3

Megjegyzés – Remarks: Felvásárlás – Purchase: élősúly – live weight; Értékesítés – Sales: vágott súly – slaughtered weight.

Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfiipiaci helyzetkép 2008 (08–09. hét)

Továbbra is stabil baromfiipiac

A **csirkehús** piacán a legutóbbi ármegállapítások szilárdan tartják magukat. A forgalom élénknek tekinthető. Az élő áru termelői áraitól sem jelentettek változásokat. Eltéréseket csupán súlykategóriák okoznak esetenként.

A **pulykapiac** a húsvéti időszaktól reméli a mielőbbi fellendülést. Ez várhatóan a fehér húsokat (mellhús) fogja érinteni a kiskereskedelem szintjén, bár a vörös hús is jól levezetődik. A piac egyébként a grillszortimentumok korai bevetésére készül, mivel a szezon várhatóan előbb kezdődik.

A termelői árak (élő alapanyag) korábbi tárgyalások hatásaként kissé felfelé mozognak.

A **vágótyúkok** ára Németországban stabil, a vágási mennyiség kisebb, a kínálat

korlátozott. Ennek ellenére Hollandiából és Belgiumból csökkentett árakat jelentettek, ez érdekes módon a brojler szülőpárokra is érvényes.

Az **étkezési tojás** piaca gyengülő tendenciát mutat. A húsvéti üzleti hangulatnak nyoma sem érezhető. Ezért csak közvetlenül az ünnepek előtt várnak élénkület. A feldolgozó ipar és a tojásfestés sem visz számottevő tojást a piacra. Még a korábban – az emelkedő árakra várakozás okából felhalmozott készletekből dolgoznak. A kínálat tehát gazdagon alakul, ez áll a vontatottnak tűnő exportra is.

Egyedül a húsvétkor keresett közepkategóriájú fehér tojás nem áll elegendő mennyiségben rendelkezésre. Ezek ára képezi az amúgy legyengült árak (csomagolóállomások, holland import stb.) sorában a kivételt.

Árinformáció a baromfi termékekről (a termék 1 kg-jára)							
Termék	Artípus	Egyéb megj.	2008/9. hét		2008/8. hét		2007/9. hét
			euró	(Ft)*	euró	(Ft)*	euró
Németország							
Csirke	felv.	1500 g	0,87	(231)	0,87	(231)	0,75
	felv.	1900 g	0,85	(226)	0,85	(226)	0,72
Pulyka	felv.	8,5 kg	1,21	(322)	1,21	(322)	0,95
	felv.	18,5 kg	1,29	(343)	1,29	(343)	1,03
Csirke	nagyker.	850–1050 g	2,09	(556)	2,09	(556)	1,79
	nagyker.	1100 g	2,09	(556)	2,09	(556)	1,79
Csirke	fogy.	egész, fagy.	1,91	(508)	2,06	(548)	1,64
Mellfilé	fogy.	csirke, friss	6,95	(1849)	6,91	(1838)	6,66
Comb	fogy.	csirke, friss	3,01	(801)	2,93	(779)	2,60
	fogy.	pulyka, friss	7,45	(1982)	7,19	(1913)	6,12
Hollandia							
Csirke	felv.	szds.	0,78	(207)	0,78	(207)	–
	felv.	integr.	0,88	(234)	0,88	(234)	–
	szabad	nagytestű	0,88	(234)	0,90	(239)	–
	szabad	kistestű	0,88	(234)	0,90	(239)	–

*MNB 2008. 03. 07-i hiv. devizaárfolyam szerint Forrás: ZMP Geflügel 2008/10.

A tojáspiac további sorsa elég bizonytalan, komolyabb áremelkedésekre csak az ünnepeket megelőző rövid időszakban lehet számítani.

A jelenlegi (8. heti) árhelyzetet leginkább kifejező németországi fogyasztói árak alakulása: az „M” súlyosztályban a ketreces tojás ára 1,09 euró/100 db (29 Ft/db), a mélyalmosé 1,41 (37,50) ill. a szabadtartásúé 1,65 (43,90).

Egyéb piaci információ

Egyesült Királyság – visszaeső baromfiszektor

A baromfihús-előállítás 2007-ben kerekén 1,5 millió tonna volt, ami 2,6%-kal kevesebb az előző évinél. Piaci szakemberek a következő évben is hasonló nagyságrendű csökkenést várnak. A pulykaszektor hasonló helyzetben van, a 2007. évi 165 ezer

tonna viszont csaknem 11%-kal marad el a 2006. évitől. A keltetésekből látják, hogy az idei évre tervezett termelésnövelés sem tud megvalósulni.

A szóban forgó két év adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

A brit export fogadó országai: Hongkong, Benin (Afr.), Oroszország, mely utóbbi korábban az első helyen állt, mára csak 3., mivel a madárinfluenza miatt korlátozások voltak. Az import az EU-ból Hollandiából és Franciaországból jön főként, de jelentős mennyiségű ún. szózott baromfihús jön be Brazíliából.

A madárinfluenzán még most sincsenek túl. Az első azonosított esetet 2006. 10. 20-án rögzítették, most januárban pedig találtak egy elhullott hattyút, baromfiállományban a tavalyi botrány (159 000 pulyka kiirtása) óta viszont nem.

Az 1 főre jutó baromfihús-fogyasztás 2007-ben 29 kg volt, ami lényegesen meghaladja az EU 22,7 kg-os átlagát.

A baromfihúspiac jellemző adatai			
	2006.	2007.	2007/2006 %
Baromfihús term. (1000 t. vágott súly)	1554	1513	-2,6
ebből csirke	1315	1295	-1,5
ebből pulyka	185	165	-10,8
ebből kacsa	44,0	43,0	-2,3
Baromfihús import* 1000 t.	392	357	-8,9
Baromfihús export* 1000 t.	267	291	9,0
Fogyasztás Kg/fő	30,0	29,0	-3,3
Önellátási fok %	89	92	-

* Készítmények hízott máj, élő baromfi és szózott hús nélkül

Forrás: ZMP, DEFRA, EUROSTAT

Nemzetközi piaci elemzések

Oroszország agrár- és baromfigazdasága

Kevés olyan ország van, különösen a nagy országok között, amely akkora hatást gyakorolna a világ-gazdaságra, mint Oroszország, ahol rendkívül nagy horderejű változások következtek be az utóbbi másfél évtizedben. Az orosz nemzetgazdaság talán túlzottan is erősen növekedett, ennek legfőbb okai közül kiemelendő a hatalmas mértékű export, a belföld- és idegen tőkével megvalósított beruházások, valamint a hazai fogyasztásban beállt igényrobbanás. Egyidejűleg azonban az agrár-gazdaságon belül az import rekord szintet ért el. Emellett fontos, hogy az élelmiszerek körében az inflációs nyomás fokozódott. Különösen a lakosság állati eredetű termékek iránti igényének fedezésére hatalmas méretű behozatalok váltak szükségessé. Az agrártermékek tekintetében kivételt egyedül a gabonapiac képez. A legfontosabb import árucsoportok a marha-, a sertés- és a baromfi-hús, valamint a tejtermékek, de a gyümölcs is zöldség is ide sorolható.

Az orosz nemzetgazdaság rövid jellemzése

A gazdasági növekedés 2007-ben elérte a 8%-ot, amely mérték 2000 óta nem volt tapasztalható, mivel az elmúlt nyolc évben ez öt és hét százalék között mozgott. A dinamizmusnak több faktorát említhetjük. Mindenképpen kiemelkedő tényező a világviszonylatban is hatalmas nyersanyag-export, elsősorban a fossziliák és az energiahordozók tartoznak ide. A technológiában és az infrastruktúrában hatalmas beruházások valósultak meg, és nagy hajtóereje ennek a növekedésnek természetesen a már bevezetőben is említett lakossági igények megnövekedése, mely utóbbi két számjegyű volt ezekben az években. Komoly mértékben ment végbe az infláció csökkenése, emellett viszont a bérek és a bevételek ugrásszerűen növekedtek. Ez két számjegyű számmal fejezhető ki, különösen az ezredfordulón és azt követő években. Dollárbázison számítva a bérek 2001 és 2007 között mintegy megötszörözödtek. 2006-ig egy csökkenő infláció mellett tehát igen erős mértékben nőtt a vásárlóerő Oroszországban, és így a kereskedelmi forgalom is kétszámjegyű mértékű növekedést mutatott. 2007 után azon-

ban az infláció visszaesése megszűnt, sőt a drágulás fokozódott a termékeknél, így a 2006-os 9%-os drágulás 2007-re 11,5%-os lett. A fogyasztásnövekedés azonban egy nagy pénzkiadást is jelentett, különösen az élelmiszer drágulása miatt. 2007-ben a tejtermékek és a kenyér 20%-kal, a gyümölcs és zöldség 9%-kal, a hús pedig 7%-kal lett drágább. Az oroszok még mindig a háztartási jövedelmük legnagyobb százalékát fordították élelmiszerekre. Az orosz hatóságok reagáltak is erre a gazdasági jelenségre, mégpedig bevezették az exportvámokat a búzánál és az árpánál, az importtarifákat csökkentették a tejtermékeknél és nagykereskedelmi szinten mintegy befagyasztották az élelmiszerek egy részének az árát.

Nagy beruházások az energiaiparban

Az orosz nemzetgazdaság egyik legnagyobb impulzusserkentője volt a bel- és külföldi beruházások dinamizmusa. 2003 óta évente 10%-kal, majd 2007-ben 20%-kal nőttek a beruházások. A beruházási ráta ebben az évben 22%-ra nőtt (ez a GDP-hez viszonyított százalékszám), amely 1998 óta a legmagasabb volt. A beruházások jó egyötöde a nyersanyagiparban tör-

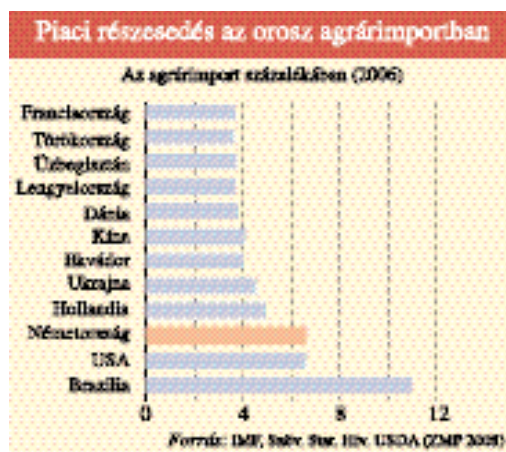
Oroszország gazdasági mutatói (változás az előző évhez %)					
	2003	2004	2005	2006	2007
GDP	7,3	7,2	6,4	6,7	7,8
Agrártermelés	1,0	3,0	2,4	2,8	2,2
Beruházások	12,5	12,0	10,7	13,7	21,2
Privát fogyasztás	7,5	10,7	12,7	12,0	13,9
Kisker. forgalom	9,0	13,0	13,0	13,9	14,8
Export	12,5	12,3	35,5	24,7	9,8
Import	17,7	23,5	32,3	31,3	36,3
Fogy. árak	12,0	11,7	10,9	9,07	11,6

Forrás: Szöv. Stat. Szolg., CRB, IMF, Világbank

tént és egynegyede az infrastruktúrák területén. A mezőgazdaság a beruházások 5%-ában részesedett, ez is egy rekord viszonyzámnak tekintendő, míg az élelmiszeriparnál ez 3%-ot jelentett. A külföldi direkt beruházások 2007-ben, a Világbank adatai szerint, az eddigi rekord mértéket érték el és a 2006-os évet két-háromszorosán haladták meg. A külföldi beruházások az élelmiszeriparban mintegy 4%-os arányt képviseltek, ami igen magas volt. Az ország exportja valóban a gazdasági lendület egyik meghatározó tényezője lett. Több mint 80%-át az értékben kifejezett exportnak az energiahordozók és a nyersanyagok tették ki. 2002 és 2007 között megháromszorozódott az orosz export, és végül már 330 milliárd dollárt tett ki. 2007-ben az exportnövekedés legyengült, mert az energia világpiaci árai igen súlyosan emelkedtek. Azonban az import is dinamikusan nőtt, hiszen a beruházási javakat be kellett hozni, hogy azokat megvalósíthassák és ezen kívül a belföldi fogyasztói igények is az ismert módon növekedtek, így az import is negyedével nőtt, majd 204 milliárd dollárt tett ki.

Az agrárgazdaságról röviden

A legfőbb jellemzője az agrárgazdaságnak, hogy a termelése messze nem tudja fedezni a belföldi fogyasztói igényeket,

ezért Oroszország agrártermékek szempontjából erősen nettó importőr. Az agrárkereskedelmi deficit egyre jobban nőtt, és az exportot az import négyszeresen haladta meg. Különösen az állati eredetű termékek igényét kellett fedezni. Mint ahogy említettük, egy kivétel volt e tekintetben, ez pedig a gabona és elmondható, hogy Oroszország világpiaci viszonylatban is jelentős exportőr. Az importtermékek a következők: marha-, sertés- és baromfi, valamint tejtermékek, de a gyümölcs és a zöldség is ide sorolható. A marha- és a baromfi belföldi igényét 40%-ban kell importból fedezni, míg a sertés- és a sajt- mintegy harmadában. Ez még akkor is így van és továbbra is súlyos arányt képez, ha a hazai termelés is elkezdett növekedni.

A mezőgazdasági termelés struktúrája érdekes még Oroszországban, és ez is egy bizonyos jellemvonásra enged következtetni mégpedig oly tekintetben, hogy óriási a szórás és nagyok a különbségek mind az üzemek gazdasági jelentősége, nagysága, a termelési irányok, valamint a jogi forma között. 2006-ban Oroszország mezőgazdaságilag hasznosítható területe 192 millió hektár volt. Ez ugyan húszmillió hektárral, vagyis 10%-kal kevesebb a 90-es évek elején rögzített állapotnál. Jó 60%-a a mezőgazdasági területnek szántó. Ami nagyon jellemző az üzemi tulajdonviszonyok struktúrájára az az, hogy kereken 72%-a a mezőgazdasági területnek jogi személyek tulajdonában és kezelésében van. A privát parasztgazdaságok kezében 10%, a háztartáshoz kötött gazdaságok tehát (gyakorlatilag a természetes)

termelés) kezében 9% van. Mindennek ellenére a háztáji- és kisgazdaságokban állítják elő az állati termékeknek a nagy részét, és az értékben kifejezett agrártermékeknek 50%-át ebben a körben termelik. Míg az előbbiek belföldi fogyasztásra, addig a nagy agrárvállalatok piacra termelnek és ezért lehet őket felelőssé tenni. Ez viszonylag egyre fokozottabban jelentkezik. Az egész gabonának a 80%-át ezek az üzemek állítják elő, de az olajos magvaknak is a 70%-át, a tojáshoz a 75%-át és a húsaruknak szűken az 50%-át, a tejnek a 45%-át.

A parasztgazdaságok 2006-ban 6%-át állították elő az orosz agrártermékeknek.

Összességében a mezőgazdaság ma a GDP-hez értékben mérve 5%-kal járul hozzá, ami a korábbi 7%-ról már ilyen arányra csökkent az ezredforduló óta.

Demográfiai viszonyok Oroszországban

Alapvetően az orosz infrastruktúrára nagyban jellemző az urbanizáció magas foka. A jelenlegi 142,2 millió lakosnak háromnegyed része él városokban. Ez az előbbi állítást támasztja alá. Ezekből a városokból 11 olyan, amely több mint egymillió lakossal rendelkezik, és 168 további városnak több mint százezer lakosa van. Ezzel szemben pl. a kínai urbanizációs fok csak 44%-os. A demográfiai fejlődés egy igencsak súlyos probléma Oroszországban, amely a nemzetgazdaságra és a belső piacra nagy hatással van. Különböző nemzetközi szervezetek becslése szerint Oroszország drámai népességfogyást szenved el most ebben az időben. A demográfiai krízis természetesen régebbre vezethető vissza. Ez mindannak ellenére úgy súlyos, hogy tulajdonképpen a népesség pótlódása az orosz nemzetiség által oly módon folyamatos volt és még tart, hogy a volt szovjet köztársaságokból

vissza migráló oroszok száma a természetes népességfogyás ellen hat. Csak 2000 és 2007 között ötmillióval csökkent az orosz népesség száma, és így lett 142,2 millió. Az UNO további becslései szerint 2025-ig a születések számának csökkenése és a főleg férfi lakosság életkorának várható csökkenése által 2025-ben már csak 130 millió lakosa lesz az országnak. Ez 2050-re akár 110 millióra is alakulhat. Ezen belül a nem dolgozó öreg lakosság száma viszont növekedni fog, mialatt a rendelkezésre álló munkaképes lakosság drasztikusan csökken. Ez a fejlődés mind a belföldi termelés, mind a külföldről igyekvő exportszándékok felé olyan üzenetet hordozhat, hogy a belső gazdasági dinamizmus csökkenésével jár és a belső fogyasztás is ennek megfelelően fog nagyon nagymértékben visszaesni, hiszen itt akárhova nézünk, sehol sem kis számokról van szó.

Oroszország baromfiipara

A legutóbbi években az ország igyekezett a saját hazai baromfitermelést nagyban bővíteni, de ennek ellenére a növelt termelés még mindig nagymértékben elmarad a már említett dinamikus növekvő és már igen magas belföldi igényektől. Ezt tehát nem tudják fedezni, vagyis Oroszország baromfiimport-függősége még jó ideig fenn fog állni. A 3. sz. táblázatban van összefoglalva az oroszországi csirketermelés és import összehasonlító adatsora, amely meglehetősen jellemző a már említett helyzetre. Az orosz csirketermelés mintegy 5,3 millió tonna volt 2007-ben, ez 14%-kal haladta meg az előző évet. 2008-ra 11%-os növekedést terveznek. De így sem közelíti meg a termelés a magas igényeket. A csirkehús önellátási foka Oroszországban mindössze 53%, ami 2003-ban még ennek a fele sem volt. 2007-ben, becslések szerint, 2,53 millió tonna a csirkehús belföldi igénye.

Nagyon érdekesen alakul és a jövőt is körvonalazza az oroszországi pulykaipar helyzete. 2007-ben 21 ezer tonna volt mindössze a termelés, 2008-ban is csak egyötödével tudják ezt megnövelni. Középtávon azonban nagyon komoly elképzelések vannak és egyre többek igyekeznek befektetni a látszólag jól jövedelmező pulykaiparba. Pl. Rostockban egy pulykafarmot kívánnak létrehozni 210 ezer tonnás összkapacitással (ez valószínűleg élősúly). Az üzemkomplexum teljes integrációval fog megvalósulni, vagyis a keltetőtojástól a takarmánygyártáson keresztül egy jelenleg még 100 ezer tonna kapacitást ígérő vágófeldolgozó üzemig bezárólag. 2014-ig ötszázmillió eurót fognak ide invesztálni. Más vállalatok is bejelentették ebbéli szándékukat, tehát pulykafejllesztésre gondolkodnak. Az USDA becslései szerint 2007-ben 120 ezer tonna lesz az oroszországi pulykahús iránti igény, más hírforrások szerint azonban akár a 180 ezer tonnát is elérheti hamarosan ez a szám. 2015-re a piackuta-

tó szakemberek szerint akár a 750 ezer tonnát is elérheti a pulykahús piaci volumene Oroszországban.

A baromfihús egy főre eső fogyasztása bizonyos belföldi statisztikai körök számításai szerint 2004-ben 15,7 kg volt, azóta valószínűleg tovább nőtt a pontosan még nem tudható fogyasztás. 2000-ben mindenestre ez a szám még a 10 kg-ot is alig érte el. A moszkvai mezőgazdasági minisztérium azzal számol, hogy 2010-re 2,25 millió tonnára kell növelni a termelést, 2012-re érik el a két és félmillió tonnát.

A nagyon dinamikus növekvő importnak a hazai termelés védelme céljából az állam igyekszik gátat vetni az importmenyiségek kontingentálása útján. Az importkvóták megállapítása a beszállító cégek tényleges előző évi behozatalára épül és ez alapján kerül felosztásra. 2007-ben 187 ilyen beszállítóra osztották a kvótákat. A jelenleg érvényes egyezmény a húsimportra 2005 júniusától 2009-ig tart, és 2006-ról 2009-ig 1,25 millió tonnára nő (korábban 1,13 millió tonna volt). Az EU ebből 220 600 tonnával részesülhet, amely 2009-ig 244 ezer tonnára nőhet. A kontingensen belüli szállítás esetén az importvámok 2009-ig 25%-os szinten maradnak, míg a kontingensen kívüli szállítás esetén 60% a vám, de ezt 2009-ig a nagy igények miatt 40%-ra mérsékeltek. Érdekes megjegyezni a baromfifogyasztással kapcsolatban, hogy Oroszország magasabb színvonalon élő társadalmi rétegei körében a nagyobb értékű baromfihúsokat is megvásárolják, így pl. Lengyelországból hoznak be libahúst, 2007-ben ez már megtörtént, és úgy hírlik, hogy Franciaországból pedig darabolt kacsahústermékeket szállítanak ilyen célból az országba.

Ami a madárinfluenzát illeti, Oroszország e problémakörén még nem jutott túl. A betegség utoljára nem olyan régen, 2007 decemberében tört ki.

(ZMP-Osteuropa 2007/12. nyomán)

Kállay Béla

Hatékony tisztítás a baromfitelepeken!

- Gépeinket több mint 10 éve használják állattenyésztésben szinte az országban
- EVM által támogatott berendezések
- Hidegvizes, melegvizes magasnyomású mosók, istállóhűtők

Melegvizes mosók

Hidegvizes mosók

FIX NET Kft.

2051 Biatorbágy, Tormásrét u. 8.

Tel: (23) 530-492, fax: (23) 312-682

e-mail: fixnetinfo@fixnet.axelero.net

www.fix-net.hu

Hatékonyan a Salmonella ellen

Zoosaloral H vakcina

Élő, genetikailag stabil, kétszeresen attenuált *Salmonella typhimurium* mutáns törzset tartalmaz liofilizált formában. Az oltóanyag immunitást ad a *Salmonella typhimurium* és - a meglévő keresztimmunitás alapján - a *Salmonella enteritidis* fertőzöttség ellen. Ivóvízbe keverve adható.
Törzskönyvi szám: 316/1994.

Salmovac SE vakcina

Élő, fagyaszta száritott, attenuált *Salmonella enteritidis* vakcina csibék és jércek számára, ivóvízbe, szőjőn át történő alkalmazásra. Kétszeri vakcinázás tökéletes védelmet biztosít a tojóperiódus végéig.
Törzskönyvi szám: 579/2002.

SWIFTS PHARMA KFT.

2821 Gyermely, Kossuth L. u. 25. • Tel.: (34) 570-200 • Fax: (34) 570-205

Mobil: (30) 9374-325, (30) 957-5982

E-mail: info@swifts.hu • Honlap: www.swifts.hu

ULV Hideg- és Melegködkepzőgépek teljes választéka

Alkalmazási területek:

- kültéri- és beltéri rovarirtás
- beltéri növényvédelem
- lángszóró
- ól-, silófertőtlenítés
- szúnyogirtás

Hívjon: 06-30-922-5666

e-mail: ulv@vivamail.hu

Hirdetési tarifák				
Méret			Méret mm-ben	Ár Ft-ban, 4 szín
1/1		vágott tükör	168×238 138×198	130 000
1/2		álló/fekvő	67×198 138×96	80 000
1/4		álló/4fekvő	67×96 138×46	50 000
2/1		vágott	336×238	220 000
Borító I.			148×168	190 000
Borító II–III.			168×238	150 000
Borító IV.			168×238	170 000

A fentiektől eltérő egyedi méretet a kiadóval előzetesen egyeztetni szükséges.
Az árak az áfa összegét nem tartalmazzák.

Hirdetési anyagok leadása:

A kész hirdetéseket filmen (4c, színmegjelöléssel és vágójelekkel ellátva, proof mellékelve), vagy elektronikus formában kérjük. Ennek hiányában a nyomdai előkészítéshez a hirdetési anyagokat a következő formátumokban fogadjuk el:

- Szövegfájlok: – rtf (Word rich text) – QuarkXpress 3-as ill. 4-es verzió
- Kép: – jpg (a legjobb minőségi rátával tömörítve minimum 270 pixel/inch, a megjelenés méretében)
– tif – eps (csak vektorra bontott betűt tartalmazzon)
– dia – jó minőségű és megfelelő méretű papírfotó
- Vektoros kép: – ai (Adobe Illustrator) csak vektorra bontott betűt tartalmazhat
- Átadás: – ZIP 100 MB – Floppy – CD – E-mail

Elérhetőségeink:

Kiadó:

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600

Lapigazgató: Berzsényi Anita
E-mail: berzsenyia@szaktudas.hu

Tervezőgrafikus: Gerse László
E-mail: gersel@szaktudas.hu

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő:
Dr. Kállay Béla

1054 Budapest
Akadémia u. 1–3.
Tel.: 269-2998

e-mail: btt@mail.datanet.hu
btt@mail.tvnet.hu

Tíz gyakorlati tanács az alom szárazon tartására

A brojlerhizálás sikerességét nagyban befolyásolja az alom állapota, amit sokszor sok más tényező mögé sorolnak, de helytelenül. Dr. Michael Czarick, a University of Georgia, az USA biológiai és mezőgazdasági osztályának társprofesszora az USA-ban elsőként publikálta az ottani Watt Poultry szaklapokban ezeket az alább felsorolt tanácsokat, amelyek igen hasznosak lehetnek és annyira időtállóak, hogy akár a baromfitechnológiák fejlődésének korai szakaszától máig is érvényesek.

A száraz alom brojlerek egészségét mozditja elő, segíti fenntartani, a levegő ammóniatartalmát minimalizálja, és a test bizonyos helyein fertőzéseket és sebzéseket megelőzi. Ilyen például a mellhólyag vagy a csüd-, illetve a talpfekély. Az alom ugyanis úgy viselkedik, hogyha megvárjuk azt az időszakaszt, amikor kezd letapadni és cserepesedni, akkor ezután már igen nehéz annak rendbe hozása. A nedvesség eltávolítása az alomból ventilációval hetek tévedését is nehezen tudja helyrehozni, mert amikor kezd alakulni a cserepes alom, akkor messze nem elég az egyébként automatákra állított ventilátoroknak 15 vagy 30 másodpercre bekapcsolni, mert napok és hetek hanyagságát ennyi idő alatt lehetetlen kiküszöbölni. Kétszeres-háromszoros ventiláció szükséges ahhoz már, hogy az alomból a nedvességet eltávolítsuk. A probléma természetesen azzal együtt jelentkezik, hogyha magasabb fordulatra és gyakori bekapcsolásra állítjuk a ventilációt, akkor bizony az energiaköltség is növekszik. Ha azonban elejétől fogva rendben van az alomhelyzet, akkor ezt sokkal kisebb költséggel is megúszhatjuk. A következő tíz lépést igen megszívlelendőnek tartja a szakember, aki behatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel.

1. Gyors kitrágyázás

Azonnal kontroll alá kell venni az alom nedvességtartalmát, amint az előző álló-

mány elhagyta az istállót. Meg kell bizonyosodni arról, hogy a munkaerő eltávolítsa az összeállt, cserepesedett alomrészeket a házból, és ennek kell az első lépésnek lenni, hogy megnyissuk az alom tetejét, amelyen keresztül már eleve szellőzhet. Tehát ez nemcsak a cserepes részek eltávolítása következtében hasznos, hanem engedi a még bent lévő régi almot lélegzeni és ez a szárítási folyamathoz hozzásegít.

2. Tartsd melegen az istállót

A két állomány közötti időszakban lehetőleg tartsuk melegen az ólat, mégpedig mindenekelőtt a nedvesség eltávolításának a céljából, ezért akár 32 fok vagy afölötti hőmérsékletet is állítsunk be ilyenkor. Igaz, hogy bizonyos energiaköltségek növelésével jár, de még sokkal kisebb, mint egy elrontott alom vagy mikroklímahelyzet egy állomány esetében. Ilyenkor az a célszerű, hogy különböző bekapcsolási időkre állítsuk a ventilációt, hogy ki is húzza a nedvességet a házból. Nappal, amikor a külső idő hőmérséklete is engedi, akkor nyissuk meg az istálló oldalának esetleges függönyeit vagy az ablakokat nyissuk ki.

3. A ventilátorokat járassuk

Egy bizonyos cirkuláció, az almot átjáró levegő igen sok nedvességet fog eltávolítani.

4. Szüntesd meg a réseket!

Csak jól zárt és tömített házban lehet ered-

ményesen dolgozni, mert pl. a falon vagy akárhol keletkező hasadékok, különösen szerfás vagy panelos szerkezetek esetében helyileg lehűlt klímát okozhat, ha a külső levegő beengedi, és ezért a hasadékok, repedések körül romlik el az alom leghamarabb. A ventiláció egyébként, amikor behozza a friss levegőt az istállóba, nemcsak a friss levegőnek van jelentősége, hanem annak is, hogy ez a friss levegő a ventiláció következtében találkozik az istálló-levegővel és felmelegszik, tehát fűtési-kiegészítő hatása van.

5. Előmelegítéskor lassú ventiláció

A ventilátorokat az állomány letelepítése előtt is egy újonnan bealmozott istállóban lassan járassuk, hiszen a friss alomnak is van bizonyos nedvességtartalma, amit nem árt eltávolítani. A friss alom ugyanis, sohasem tudhatjuk pontosan, hogy akár gyaluforgácsról, akár szalmaszeccskáról van szó, mennyire volt nedves már a tárolás esetén, még akkor is, ha nem penészes.

6. Az itatók tisztán tartása

Nemcsak tisztán, mosottan kell az itatókat berakni az istállóba, hanem kiigazítva, kijavítva, tehát azok hibátlanul kell, hogy működjenek, mert az itatóba bejutó törmelék

vagy kavics kilyukaszthatja azokat, repedést, hasadást okozhat és ezáltal az itatóból kifolyik a víz.

7. Légcirkuláció már a betelepítéskor

A belső cirkulációt beállítva, a ventilátorokat azért érdemes jártni, mert egyrészt fentről lefelé lenyomják a forró levegőt az alom irányába, másrészt az alom felületét elérve arról biztosan ki tudják hajtani azt a nedvességet, ami ilyenkor káros.

8. Ellenőrizd a páratartalmat

A relatív páratartalom mérését mindenképpen meg kell oldani. Ismert, hogy ennek az ideális értéke 50-60% között van. Ezt nem egyszerű elérni magas hőmérsékleten, de szükséges. Efölött azonban már nedves alomrészek is keletkezhetnek, és ezért a pára növelése helyi problémákat okozhat, ha azt nem kellő gondossággal végezzük. 70% fölött már akár helyenként is károsan magas ez az érték.

9. Nappal/éjszaka hődifferencia kihasználása

Általában van egy olyan természetes előnyünk, amelyet ki kell használni, hiszen a nappal általában melegebb a külső hőmérsékletet illetően. Éjszaka megszívhatja magát az alom. Ezt a plusznedvességet érdemes eltávolítani, tehát az alomnak, mint puffer anyagnak a hatását kell szivacszerűen lélegeztetve jól kihasználni.

10. Kapcsolás gyakorisága és hossza

A ventiláció bekapcsolásának gyakoriságát sohasem fokozzuk különösen olyan módon, hogy tíz vagy húsz másodpercre történik egy-egy bekapcsolás. Ezt soha ne tegyük. Minden esetben legalább harminc másodperc hosszúságú ventilátort járató szakaszokat állítsunk be, mert ennek van igazán értelme, inkább a fordulatszám tekintetében módosítsunk, ha szükséges.

(A PI 2007/12. nyomán)

Kállay Béla

Pihenjen a csendes hullámmó Duna partján, Ráckeven, a Kék Duna Wellness Hotelben****!

Aktuális ajánlataink

Kényeztető Pillanatok (1 napos)

6000 Ft/fő

Ebéd vagy gyertyafényes vacsora. Látvány- és úszómedence, pezsgőfürdő, merülőmedence, Kneipp-kurák, szauna, tepidárium, gőzfürdő, sókamra, fitness- és kondicionálósarok, teabár

Wellness Ízelítő (szombattól hétfőig)

33 000 Ft/fő

3 nap, 2 éjszaka, félpanziós ellátással. 1 szolárium és 1 infrakabin

Duna-parti Wellness Party (a hét bármely napján)

42 000 Ft/fő

3 nap, 2 éjszaka, félpanziós ellátással. 2x fél óra testmasszázs, 1 arcmasszázs vagy manikűr, 1 szolárium, 1 infrakabin-használat

Több mint wellness-hétvége

50 000 Ft/fő

4 nap, 3 éjszaka, félpanziós ellátással, 2x fél óra testmasszázs, 1 arcmasszázs vagy manikűr, 1 szolárium, 1 infrakabin-használat

Wellness-szolgáltatásainkból

Látvány- és úszómedence • pezsgőfürdő • szauna • tepidárium
• Kneipp-kurák • infrakabin • merülőmedence • teabár •
mágnesterápia • masszázso • szolárium • levendula relaxációs
szoba • chi-gép • csinigép • fitness- és kondicionálóterem

Kültéri wellness-szigetünk

Tematikus kertünkben minden korosztály megtalálja a megfelelő pihenést, kikapcsolódást, aktív szórakozást. Úszómedence, élménymedence 9-féle látványelemmel, sókamra, csendkert, relaxációs kert, gyermekjátszótér, szabadidőkertrész, vízibár koktélkülönlegességekkel várja vendégeinket. Télen-nyáron egyaránt kényeztetheti magát kültéri jakuzzink, sókamránk és gőzfürdők szolgáltatásaival.

További információ: 2300 Ráckeve, Dömsödi út 1/a

tel.: 06-24/523-230, fax: 06-24/523-250

www.wellnesshotel.hu

info@wellnesshotel.hu

Cevac® TRANSMUNE IBD

in ovo vagy napos kori vakcinázás
A modern technológia 2 arca
1 vakcinában